

Remzi Kaptan

**Çocuklarımıza Aleviliği
Nasıl Öğretebiliriz**

Remzi Kaptan

**Çocuklarımıza Aleviliği
Nasıl Öğretebiliriz**

2019

Alevi Toplumunu Alevitische Gemeinde (ATAG) e. V.

Tauben Str. 20, 70199 Stuttgart

Tel: 0173 780 56 17

www.alevitentum.de

alevitentum@yahoo.de

Remzi Kaptan, 1976 yılında K. Maraş'ta doğdu.

Temel çalışma alanı başta Alevilik olmak üzere dinler ve inançlardır.

Yazarın konuyla alakalı çok sayıda araştırmaları, makaleleri vardır.

Kitapları farklı dillere çevrilen yazarın öykü ve şiir çalışmaları da mevcuttur.

İletişim:

remzi.kaptan@yahoo.com

İçindekiler

Giriş 6

İbadet: Cem ve Delili Uyandırmak 7

On İki Hizmet 12

Oruç: Muharrem Orucu ve Hızır Orucu 13

Aşure 18

İkrar 21

Ehlibeyte Bağlılık 23

On İki İmamların Anlam ve Önemi 25

**Hz. Muhammed, Hz. Ali, İmam Hüseyin, Hacı Bektaş Veli,
Pir Sultan Abdal 27**

Lokma: Sofra Gülbankı 28

Niyaz 30

Ya Hızır 31

Duaz ve Deyiş 33

Mersiye 34

**Bayramlarımız: Kurban Bayramı, Nevruz, Hıdırellez,
Gadir Hum 36**

Zülfikar 48

Erkek Çocuklarının Sünnet Edilmesi 52

Bağlama 54

Hakka Yürümek 55

Temsili Resimler 58

Semah 59

Alevi Hikayeleri 62

Musahiplik 63

Kısa soru ve cevaplar 69

Allah insanı ve dünyayı niye yarattı?

Allah neden peygamberler gönderdi?

Allah beni seviyor mu?

Ne zaman ve nasıl dua etmeliyim?

Hata ve yanlış yaptığımda ne yapmalıyım?

Küçük yalan söylersem günaha girermiyim?

Allah'tan korkmalı mıyım?

Allah nerede?

Hız. Ali neden önemli?

Alevilikte dede ve ana demektir?

Muharrem orucu tutmak zorunda mıyım?

Uyumadan önce hangi duayı okumalıyım?

Yeni Doğan Çocuk İçin Okunacak Dua 76

Çocuğun Kırkı Çıkartılırken Okunan Dua 77

Öyküler 78

Giriş

İnancını çocuklarına öğretmek ve inancını çocuğunun yaşamasını istemek her anne babanın en doğal hakkıdır.

Bu doğal hakkı kullanmak önemlidir.

Çünkü eğer çocuğumuz bizimle aynı inancı ve değerleri paylaşıyorsa, inancımızın kültürünü benimseyip ona uygun bir yaşamın sahibiyse; o halde ortak noktalarımız daha çok olur ve sorunlarımızı daha çabuk atlatırız.

Çünkü ortak noktaların çokluğu, aynı ilkeleri ve değerleri benimsiyor olmamız bizlerle çocuklarımız arasında önemli ve sağlam bir bağ oluşturur.

Ve böylece bu sağlam bağ üzerinden mutluluğumuz artar sorunlarımız daha kolay çözüme kavuşur.

Bu ilkeden hareketle bizler bu çalışma ile çocuklarına ailede Alevilik ile ilgili temel kavram ve pratik uygulamaları öğretmek isteyen anne babalara bir harita çizmek istedik.

Elbette bu çalışmaya her anne ve baba kendi özgül şartlarından ve deneyimlerden yola çıkarak eklemeler yapabilir.

İbadet: Cem ve Delili Uyandırmak

Bilindiği gibi ibadet iki şekilde yapılmaktadır.

Bireysel olarak tek başına yaptığımız ibadet ve toplu olarak hep birlikte yaptığımız ibadet.

Bireysel olarak yaptığımız ibadetimizde şekil yoktur.

Günün her saati, her dilde, her şekilde yüce Yaratıcıya yakarabilir, cümle varlığı var edenle hemhal olabiliriz.

Toplum olarak hep birlikte yaptığımız ibadetimiz ise cemdir.

Haftada bir gün, perşembeyi cumaya bağlayan gece cemevin de hep birlikte cem ibadetini yaparız.

İmkânımız varsa, şartlarımız el veriyorsa haftada bir yapılan bu cemlere katılalım ve çocuklarımızı da katalım.

Eğer imkânımız yoksa yine perşembe akşamları evimizde sofraya oturmadan hep birlikte delili uyandıralım ve bir gülbank okuyalım.

Bu ritueli çocuklarımıza yaptırabiliriz.

Delili çocuğumuz uyandırır ve gülbankı yine çocuğumuz okur.

Peki delil ne anlama geliyor ve nasıl bir gülbank okuyabiliriz?

Delil; rehber, yol gösterici, kılavuz anlamına gelmektedir.

Delil uyandırıldığı zaman salt gün yüzüne çıkan güzellikler, aydınlanan mekân değildir.

Asıl aydınlanan insanın kalbi ve bilincidir.

Delil, Allah'ın nurudur.

Daha yer gök hiçbir şey yokken o nur vardı.

Her şey o nurdan meydana gelmiştir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

İşte delilin yakılması o nurun bütünlüklü olarak, daim olarak yankısını bulmasıdır.

Delilin uyandırılması Muhammed Ali yolunun sevgiyle, aşkla olduğu kadar bilimle, irfanla bütün insanların yüreklerinin ve beyinlerinin aydınlanması/aydınlatılmasıdır.

Aydınlanan insan, kendini bilen insan varoluşa en anlamlı cevabı verendir.

Aydınlanan, aydınlık olan, چراغ misali yanan çevresini de aydınlatır.

Delili uyandırmak bizdeki, ruhumuzdaki karanlığı aydınlığa çıkartmak ve aydınlığı, nurun bizde daim olmasını dilemektir.

Her perşembeyi cumaya bağlayan akşam ailemizle toplu halde veya yalnız tek başımıza delili uyandırmak niyetine bir mum yakıp odamızı aydınlatıyorsak, bu aydınlanmayla asıl sağlamak istediğimiz, aydınlatmak ve nura gark olmasını istediğimiz özümüzdür.

Yüce yaratıcının nurunun özümüzde olmasını, o nurun daima bizlerle olmasını, her zorlukta bize güç vermesini, her karanlıkta yolumuzu aydınlatmasını, bizi kötülük ve kötülerden, şeytanın ve nefsin emrinde olanlardan ayrı tutmasını istemektir, dilemektir.

Delili uyandırmak asıl olarak özümüzü uyandırmaktır ve bu bizler için bir ibadettir.

Çünkü esas olan aydınlanmış, gerçeğin ve hakikatin ayırtına varmış bir can olmaktır.

Gerçek anlamda can olabilmek ise aydınlanmak ile olur.

Aydınlanmak salt bilgi sahibi, bilinç sahibi olmak değildir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bununla beraber ibadet boyutuyla, tefekkür anlamıyla da aydınlanmaktadır.

İşte perşembeyi cumaya bağlayan akşam uyandırdığımız delil bu ibadet boyutunun en genel ve ilk basamağıdır.

Bu gün perşembe günü/akşamı ve biz delili uyandırıyoruz.

Delilimizi uyandırırken şu gülbankları okuyabiliriz:

Bismişah, Allah Allah.

Vakitler hayır ola, hayırlar feth ola, şerler def ola, demler daim, Cemler kaim ola.

Hazır-gaip, zahir-batın cem erenlerinin nuru cemalları aşk ola.

Ehlibeytin, Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, Oniki İmamların, Ondört Masum Pakların, Onyedî Kemerbestlerin, Kırkların, cümle erenlerin katarından, didarından ayırmaya.

Her dilde bir dilek, her gönülde bir murat vardır. İnandığımız, güvendiğimiz yüce Yaradan, dilde dileklerimizi, gönülde muratlarımızı vere.

Allah, namerde-merde muhtaç eylemeye.

Duvarımızdan taş, gözlerimizden yaş dökmeye.

Genç yaşta ölüm, ihtiyarlıkta zulüm vermeye.

Hak evimizin, toplumumuzun ağız tatlılığını bozmaya.

Huzur vere, dertlerimize derman, hastalarımıza şifa, borçlarımıza eda nasip eyleye. Yolumuzu yolsuza, yüzümüzü nursuza uğratmaya.

Gökten hayırlı rahmetler, yerden hayırlı bereketler; ana-babasına, toplumuna hayırlı evlatlar vere.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

On sekiz bin alemle mümin, Müslim cümle kardeşlerimizi
Muhammed- Ali gülbangından mahrum eylemeye.

Çağırdığımızda, bunaldığımızda Hızır yoldaşımız; Şah-ı Merdan
Ali kardaşımız, Hünkar Hacı Bektaş Veli de haldaşımız ola.

Duası bizden, kabulü Allah'tan ola.

Gerçekler demine, evliya keremine, gönüller birliğiyle gerçeğe Hû
diyelim.

Bismişah Allah Allah!

Allah'tan bize ulaşan çerağımız sonsuza dek kılavuzumuz olsun!

Çerağımız yansın yakılsın, Allah'ın nuru aşkına!

Çerağımız yansın yakılsın, Peygamberliğin nuru aşkına!

Çerağımız yansın yakılsın, velâyetin nuru aşkına!

Çerağımız yansın yakılsın, Ehlibeyt 'in nuru aşkına!

Çerağımız yansın yakılsın, Hünkâr Hacı Bektaş Veli Aşkına!

Çerağımız yansın yakılsın, yolumuzun, birliğimizin, dirliğimizin
aşkına!

Sonsuza dek bu çerağ yolumuzun ve yaşantımızın ışığı ola.

Gerçeğe Hû.

Çerağı Ruşen, Fahri Dervişan,
Zuhuru iman, Himmeti Piran,
Piri Horasan, Kürşad'ı meydan
Kuvveyi Abdalan, Kanunu Evliya,
Gerçeklerin demine Hû.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

La feta illa Ali la Seyfa illa Zülfükar
Bi nuru azametike
Ya Allah Ya Allah Ya Allah!
Ve bi nuru nübüvetike
Ya Muhammet Ya Muhammet Ya Muhammet!
Ve biri nuru velayetike
Ya Ali Ya Ali Ya Ali!

Çün çerağı fahri uyandırdık, Huda'nın aşkına
Seyyid-ül Kevneyn Muhammed Mustafa'nın aşkına

Saki-i Kevser Ali'yyel Murtaza'nın aşkına
Hem Hatice Fatıma, Hayrünissanın aşkına

Şah Hasan, Hulki Rıza, hem Şah Hüseyini Kerbela
Ol imam-ı etkiya Zeynel Abanın aşkına

Hem Muhammed Bakır ol kim nesli Paki Murteza
Cafer -üs Sadık İmamı Rehmümanın aşkına

Musa-i Kazım İmamı Serfirazı ehli Hak
Hem Ali Musa Rıza'yı Sabiranın aşkına

Şah Taki ve Ba Naki hem Hasan-ül Askeri
Ol Muhammed Mehdi sahip Livanın aşkına

Pirimiz üstadımız Bektaş Velinin aşkına
Haşre dek yanan yakılan aşkanın aşkına

On İki Hizmet

Cemlerimiz ve cemlerimizde ki her uygulama asıl olarak tüm yaşantımızın cem halinde yaşanması gerektiğinin adeta mikro örnekleridir.

Bir bütün olarak cemimize, cemimiz de ki on iki hizmete bu nazarla bakmamız gerekiyor.

Cemlerimizde bir araya gelip, birlik olup ibadetimizi yapıyoruz.

Cemlerimizde Yüce Yaratıcıya ibadetle beraber; var olmanın, can olarak bedenleşip varlık meydanına çıkmış olmamızın, görünür aleme gelmiş olmamızın bilinci ve sorumluluğuyla hem kendi özümüze karşı hemde toplumu karşı hesap vermeyle de yükümlüüz.

Cemlerimizdeki her dua, her deyiş, her uygulama bir bütün olarak bizleri insanlık bilincinin zirve noktasına taşıyor ve daimî olarak orada kalıp insan-ı kâmil olmamıza olanak veriyor.

Çocuklarımıza cemde yapmış olduğumuz on iki hizmeti öğretmeli ve onların yapmasını sağlamalıyız.

On iki hizmetten herhangi birisini yapmadan önce o hizmetin neden yapıldığı, insanlık ve dünya için ne anlama geldiği çocuğa anlayacağı şekilde anlatılmalıdır.

Hizmetin toplumumuz şahsında tüm insanlık için olduğu, insanı kemaletе götürdüğü, yapılan hizmetin kutsal ve değerli olduğu çocuğa anlatılmalıdır.

Oruç: Muharrem Orucu ve Hızır Orucu

Çocukların oruç tutmaları gelişimleri açısından doğru değildir.

Bu nedenle çocuklarımıza belli bir yaşa gelmeden oruç tutturmayız.

Fakat anne ve babalar kendi tuttıkları orucu neden tuttıklarını, anlam ve önemini anlatabilirler.

Bizler için esas olan iki tane oruç vardır.

Muharrem Orucu ve Hızır orucu.

Muharrem Orucu

Muharrem orucu bizler için oruç ibadeti olmakla beraber aynı zamanda Kerbela da katledilen İmam Hüseyin ve onun şahsında diğer imamlar ve şehit olmuş tüm yol önderlerimizden dolayı bir yas zamanıdır.

Muharremde hem oruç tutuyoruz ve aynı zamanda barbarlık ve vahşetle katledilmiş güzel erenlerimizin yasını çekiyoruz.

Bu oruç ile hem oruç ibadetinin genel ilklerine uyuyoruz ve yas ile de yezidin şahsında kötülüğü, zalimliği, haksızlığı, sömürüyü, vahşeti dışlıyor, lanetliyor ve İmam Hüseyin'in şahsında güzelliği, haksızlık karşısında direnmeyi, değerleri savunmayı yüceltiyoruz.

Muharrem orucunda 12 (veya 15) gün boyunca yemeklerimize et koymuyoruz.

Bu noktada çocuklarımız oruç tutmasalar dahi 12 gün boyunca et yemeyebilirler.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bu noktadan hareketle o 12 gün onlar içinde bir farkındalık anlamına gelir.

Yine 12 gün boyunca düğün ve benzer eğlenceler yapmıyoruz.

Bunun nedenlerini de anlaşılır bir şekilde çocuklarımıza anlatabiliriz.

Her ne kadar çocuklarımız orucu praktize etmeseler de bu biçimiyle onlarda orucun farkında olur ve yaşları ilerledikçe daha iyi kavramış olurlar.

Muharrem Orucuna Niyet Edilirken Okunan Dua

Bismişah... Allah, Allah

Hakk Muhammed Ali aşkına,

Şehitler serdarı İmam Hüseyin aşkına,

Kerbela meydanında şehit düşen masumların aşkına,

On İki İmam, Ondört Masumu-u Pak, Onyeddi, Kemerbest efendilerimizin hürmetine,

Hz. Fatma Ana'nın şefaatine,

Hazır, gaip gerçek erenlerine himmetine;

Niyet ettim Hakk için oruç tutmaya, İmam Hüseyin'in matemini çekmeye.

Niyetimiz kabul ve makbul ola.

Hakk dergahına, Hz. Hüseyin'in katarına yazıla

Allah eyvallah

Gerçeğe Hü.

Muharrem Orucu Açılırken Okunan Dua

Bismişah.. Allah, Allah

Ya Hakk;

Bize bu Muharrem orucunu tutmayı, Kerbela matemini yaşamayı nasip ettiğin için Sana sonsuz şükürler olsun.

Bütün peygamberlerine salât ve selam olsun.

Kerbela şehitlerinin ruhları ilahi nurun ile şad olsun.

Yezid'e ve anlayışına lanet olsun.

Bütün şehitlerin, erenlerin, evliyaların yüzü suyu hürmetine, tuttuğumuz oruçları, yaptığımız ibadetleri, dergah-ı izzetinde kabul eyle.

Selamullah ya Hüseyin!

Selamullah ya Hüseyin!

Selamullah ya Kerbela'da susuz şehit düşen şühedalar!

Hızır orucu

Tuttuğumuz iki oruçtan biri olan Hızır orucunu biz Aleviler neden tutuyoruz?

Hızır orucunu nasıl tutuyoruz?

Ne zaman tutuyoruz?

Hızır orucunun kaynağı nedir?

Biz Aleviler her yıl 13-14-15 Şubat tarihlerinde Hızır orucunu tutuyoruz.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bu tarihler dışında da Ocak ve Şubat ayı içerisinde bu orucu tutanlarda olmakla beraber genel olarak bu orucu 13-14-15 Şubat tarihlerinde tutuyoruz.

Hızır orucunun kaynağı ile ilgili, çıkış noktası ile ilgili birden fazla olay var.

Bunlardan iki tanesini paylaşalım.

Nuh peygamberin gemisinin fırtınadan sulara gömülmemesi ve fırtınanın dinmesi sonucu gemide bulunanların üç günlük şükür orucu tutmaları.

Hz. Ali ve Hz. Fatma'nın çocuklarının hastalanmaları üzerine üç gün oruç tutmaları ve her üç günde de tam oruçlarını açacakları sırada birden kapılarına dayanıp onlardan yardım isteyen kimsenin ortaya çıkması ve oruç açacakları yiyecekleri bu kişiye vermeleri (farklı kişiler görünümünde her defa gelen Hz. Hızır'dır ve Hz. Ali ile Hz. Fatma'yı sınamaktadır).

Bu iki olay bize Hızır orucunun bir şükür orucu olduğunu gösteriyor.

Bir şükür orucu olan Hızır orucu aynı zamanda Hz. Hızır'ın şahsında yüce Yaratıcıdan bereket ve rahmet istemenin, esenlik ve kurtuluş dilemenin, dostluk ve dayanışma talep etmenin, paylaşım ve kardeşlikte buluşmanın da orucudur.

Hızır orucunda sahura kalkmak yoktur.

Gün doğumu ile gün batımı arasında hiç bir şey yememe ve içmeme şeklinde tutulur.

Gün batımı ile ağız mührü açılır.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Hızır orucunda, oruçlar açıldıktan sonra her tür yiyecek ve içecek yenilip içile biliniyor.

Yani Muharrem orucunda olduğu gibi et yememe ve su içmeme gibi bir kural yoktur.

Oruç açıldıktan sonra bir araya gelinir, delil uyandırılır ve başta Hz. Hızır ile ilgili olmak üzere erenler hakkında menkıbeler anlatılır, hakikate dair bilgiler paylaşılır, deyişler söylenir.

Üç günlük oruçtan sonra dergahlara ve ziyaretlere gidilir.

Kurbanlar kesilir, cemler tutulur ve o yılki Hızır orucu noktalanır.

Hızır orucunu her kim ne amaçla tutuyorsa dilde dileği, gönülde muradı gerçek olsun.

Hızır aşkına yanan delillerin ışığı hanemizi aydınlattığı gibi gönlümüzde aydınlatsın.

Helal kazançla kazanıp Hızır aşkına pişirip meydana getirdiğimiz lokmalarımız yiyenlere helal olsun, hazırlayıp yedirenlere delil olsun.

Tuttuğumuz oruçlarımız ailemize birlik, huzur, bereket getirsin. Toplumumuza ağız tatlılığı, birlik ve dirlik getirsin.

Hızır her dem dara düşenlerin, zorda kalanların, umudunu yitirenlerin, çaresizlerin ellerinden tutup onları gerçeğe yönlendirsin.

Gerçekler demine, Allah, eyvallah.

Aşure

Aşure bizler için oldukça önemli bir ritüeldir.

Aşureyi yaparken, duasını okurken çocuklarımız ile birlikte yapabiliriz, yapmalıyız da.

Dağıtımını onlara yaptırır, ilk onların tatmasını sağlayabiliriz.

Çocuklarımıza mutlaka aşureyi anlatmalı ve aşure ritüelini yaşatmalıyız.

Aşure hakkında kısa bilgiler:

Aşurenin tarihi kime, kimlere dayanır? Aşure nasıl ortaya çıkmıştır? Aleviler için aşurenin anlam ve önemi nedir? Günümüzde aşure nasıl bir anlam içeriyor?

Aşure Arapça (İbranice) bir kelimedir (Orijinal telaffuzu aşuradır) ve on (10) anlamına geliyor.

Başka bir deyimle Hicri takvimin ilk ayı olan Muharrem ayının onuncu günüdür.

Bazı bilgilere göre, İslamiyetten önce, başta İsrailoğulları olmak üzere bir çok halk bu günde oruç tutarlardı.

Bu günde önemli ve insanlığın kaderini etkileyen, geleceğine yön veren olaylar gerçekleşmiştir.

Örneğin; Adem peygamberin tövbesinin kabul edildiği, Halil peygamberin Nemrut'un ateşinden kurtulduğu, Hz. Musa'nın kavmini Firavun'un zulmünden kurtardığı, Yunus peygamberin balığın karnından kurtulduğu, Eyüp peygamberin dertlerine şifa bulup yaralarının iyileştiği, Hz. Yakub'un oğlu Hz. Yusuf'a kavuştuğu ve gözlerinin açıldığı, Nuh peygamberin gemisinin karayı oturduğu gündür.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bütün bu önemli tarihsel gelişmelerin yanında aşureyi bizler için daha da anlamlı kılan; imam Hüseyin'in bu gün şehit edilmesidir.

Kerbela şehidi Hz. Hüseyin, on Muharremde şehit edilmiştir.

Dolayısıyla Muharrem ayı ve bu ayda tutulan oruç ve sonrasında pişirilen aşure çorbası bizler için çok daha derin ve diğer toplumlardan farklı anlamlara sahiptir.

İmam Hüseyin'in Kerbela çölünde şehit edilmesiyle Muharrem Orucu Aleviler için aynı zamanda bir Matem Orucu da olmuştur.

Bununla beraber aşure çorbasının da Aleviler için anlam ve önemi diğer toplumlardan farklı olmuştur.

Hız. Hüseyin, Kerbala da şehit edilmeden önce Muharrem ayında tutulan oruçtan sonra pişirilen aşure çorbası bir şenlik havasında yapılıp paylaşılıyordu.

İmam Hüseyin'in şahadetinden sonraki tarihlerden itibaren ise, aşure çorbası şenlik havasından uzak bir şekilde başta Kerbela şehitleri ve 12 imamlar olmak üzere bu yolda canlarını veren bütün şehitlerin anılarına bağlılığın bir gereği olarak pişirilip dağıtıldı.

Günümüzde de bu şekilde yerine getiriliyor.

Aşure tatlısının çıkış noktası ile ilgili temel anlatım Nuh peygamberle ilgili olan anlatımdır.

Nuh peygamberin gemisinin karaya oturmasından sonra gemide bulunan son yiyeceklerden bu tatlı çorba meydana gelmiştir.

Aşurenin içinde en az 12 tane farklı bileşim olmalıdır.

Bunlar genelde fındık, kuru incir, kuru üzüm, ceviz, nohut, fasulye ve benzer yiyeceklerdir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Tekrar altını çizelim ki aşure çorbası, 12 günlük Muharrem Orucu bitikten sonra Kerbela ve diğer bütün şehitlerimizin ruhları için, yollarına bağlılığın, değerlerinin savunucusu olmanın bir gereği olarak yapılıp paylaşılmalıdır.

Birlik olarak, yolumuza bağlılığı daha yoğun yaşıyarak, kardeşlik ve barış duygusuyla yapılıp paylaşılmalıdır.

Aşure Duası

Bismişah...Allah, Allah

Barekallah.

Şehidler Şahı İmam Hüseyin Efendimizin ve Kerbela şehitlerinin yüce ruhlarının şad olması için barekallah.

Cümle erenlerin ruhu için barekallah.

Ahirete göçenlerimiz ve bugün yaşıyanlarımız için barekallah.

Gökten hayırlı rahmet, yerden hayırlı bereket vermesi için barekallah.

Ya Hakk; bu aşuremiz bin kazaya ve belaya kalkan olsun.

Yiyenlere helal, yapanlara Hakk'ın huzurunda delil olsun.

Dilde dileklerimizizin, gönüldeki muradlarımızın gerçek olmasına vesile olsun.

Bizlere sağlık, huzur ve hayırlar getirsin.

Dualarımız, ibadetimiz, lokmalarımız Hakk'ın ulu dergahında kabul ve makbul olsun.

Gerçeğe Hü

İkrar

Çocuklarımız belli bir yaşa gelince inancımız gereği ikrar vermeleri gerekir.

İkrar vermek gönüllülük esasına dayanır.

Bu nedenden dolayı çocuğumuz çocukluktan çıkıp gençliğe adım attığı vakit, yani belli bir bilince ve muhasebe yeteneğine kavuştuğu vakit ikrar vermelidir.

Peki nedir ikrar vermek?

İkrar sözdür. Söz vermek ve sözünün gereklerini yaşamında ortaya koymak, sözüne, yani ikrarına bağlı kalarak bir yaşam sahibi olmaktır.

Alevi olmak isteyen, Alevi inancına uygun bir yaşamın sahibi olmak isteyen, Aleviliğin kişiyi manevi boyutta anlamlı ve mutlu yaşama götüren yol olduğuna kanaat getiren her kişi ikrar vermek durumundadır.

Bu verdiği ikrarında gereklerini ömrünün sonuna dek uygulamakla yükümlüdür.

Verdiği bu ikrarla kişi bundan sonraki hayatında inancın gerektirdiği gibi bir yaşamın sahibi olacağına, yani eline, beline, diline bağlı kalacağına, eşine, aşına, işine sadık olacağına, asla kimseyi dininden ve ırkından dolayı hor görüp aşağılamayacağına, insan katletmeyeceğine, kısacası doğruluk ve dürüstlük ülküsünde bir yaşam süreceğine söz veriyor.

Kişi hiç bir etki ve baskı altında kalmadan, tamamen özgür iradesi ile ikrar veriyor.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

İkrar verdiğinde ona söylenen gelme gelme, dönme dönme düsturudur.

Bundan kasıt; 'bu yolun kuralları şunlar şunlardır.

Madem bu yola girmek istiyorsun, o halde bu kurallara uy ve bu yolun ilkelerini yaşamında praktize et.

Bu bilinç ve düşünce ile ikrarını ver.

İkrarında durmayacaksan, yolun kurallarını çiğneyeceksen, yoldaki işaretleri hiçe sayacaksan, o halde ikrar verme'.

'Öl ikrar verme, öl ikrarında dönme 'de aynı ilkelere işaret etmektedir.

Ehlibeyte Bağlılık

Çocuklarımıza Ehlibeyti anlatmalı ve neden Ehlibeytin yolundan gittiğimizi, neden Ehlibeyte bağlı olduğumuzu, Ehlibeytten ne anladığımızı ve Ehlibeytin neden kutsal olduğunu anlatmalıyız.

Şu bilgilerden yola çıkarak Ehlibeyti çocuklarımıza anlatabiliriz:

Anlam olarak Ehlibeyt, Hz. Muhammed'in ailesi demek. Bu aile Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'den oluşmaktadır.

Ehlibeyt bir nurdur.

Ehlibeyt Hakkın nurunun yer yüzüne yansımasıdır.

Ehlibeyt bir bütündür.

Alevilik inancı bir Ehlibeyt inancıdır.

Ehlibeyt sevgisinin, bağlılığının biçimlendirdiği bir inançtır.

Bunu yok etmek, yok saymak Aleviliği yok etmektir.

Alevilik inancının temeli olan Ehlibeyti yok etmek demek, Alevileri köksüz bırakmaktır.

Kökleriyle bağları kopmuş olan bir toplum boşlukta yalpalanmaya ve kısa bir süre sonrada yıkılıp yok olmaya mahkumdur.

Ehlibeyt neden önemlidir?

Ehlibeyt Hakkın nurudur.

Tüm kirlerden, günahlardan, hatalardan, yanlışlardan arınmışlıktır.

Ehlibeyte iman ve inanç Hakkın birliğine, varlığına inançtır.

Onun gelmiş geçmiş tüm peygamberlerine ve son peygamber Hz. Muhammed'e inançtır.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Erenlerin serdarı ve cümle insanların velisi, velayet makamının sahibi Hz. Ali'ye bağlılıktır.

12 İmamlara ve onların yolundan giden nice sayısız erene, yolu dosdoğru sürmüş olanlara, bu kadim yolun, Hak inancının bu günlere gelmesine vesile olmuş olan, canları pahasına bu yolun değerlerini savunup korumuş olanlara bağlılıktır.

Ehlibeyt bağlılık tevella-teberra ilkeleri seklinde netleşmiştir.

Tevella Teberra ne anlama geliyor?

Tevella= dostluk kurma, dost olma anlamına geliyor.

Teberra= uzak durmak anlamına geliyor.

Biz Aleviler için Tevella ve Teberra'nın manası ise Ehlibeytin dostlarına dost, düşmanlarına düşman olmak anlamına geliyor.

Tevella-Teberra iyiden, güzelden, haktan, haklıdan yana olmak; zalime, sömürücüye, haksıza, riyakara da karşı olmak anlamına geliyor.

Bu anlamıyla bir duruşu, tavrı sembolize ediyor.

Ehlibeytin şahsında bir bütün halinde doğrulardan taraf olmayı, haksıza karşı olmayı temsil ediyor.

On İki İmamların Anlam ve Önemi

Çocuklarımıza Ehlibeyt ile beraber 12 İmamları da anlatmalı, öğretmeliyiz.

12 İmamların savundukları değerleri, doğruları duazlarımızdan, pirlarımızın söylem ve telkinlerinden yola çıkarak çocuklarımıza aktarmalıyız.

12 imamların isimlerinin bilinmesi de bu bağlamda önemlidir.

On İki İmamlar biz Aleviler için önemli, saygın, anlamlı, değerli ve kutsaldır.

Çocuklarımıza 12 İmamlar hakkında kısaca şu bilgileri aktarabiliriz.

Biz Alevilerin On İki İmam anlayışı, algılaması Sünni ve Şii bakış açılarından farklıdır.

Dolayısıyla hiç kimse başkalarının On İki İmam anlayışından, inancından yola çıkarak bizlerin algılaması ve inancını değerlendirmesin, kıyaslamasın.

Bizler için Ehlibeyt ve On İki İmamlar bir bütündür.

On İki İmamlar biz Aleviler için inanç ve itikat anlamında velayet makamının temsilcileri, her tür kirden arınmış olarak masumluğu kanıtlanmış olanlardır.

Cemlerimizde okuduğumuz duazlarımızda On İki İmamlara sevgi, bağlılık yer alır. On İki İmamların vecizelerine yer verilir, onlara yönelik bilincin, duyarlılığın daim olması sağlanır.

Bütün duazlar da Ehlibeyt ile beraber On İki İmamların isimleri zikredilir ve onların özellikleri, inanca dair, topluma dair, yaşama dair sözleri ve düşünceleri dile getirilir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

On İki İmamlara (ve Ehlibeyte) klasik Sünni bakış açısı ilk etapta olumlu olurken, hemen ardından Muaviye ve diğer Ehlibeyt, On İki İmamlar karşıtı kişilere övgüler beraberinde gelir.

Bu da elbette kabul edilemez bir durumdur.

Yine Şii bakış açısı ve inancı anlamlı ve değerlidir. Ancak Şiiilerde Alevileri Ehlibeyti ve On İki İmamları tam olarak anlamadıkları, yaşamadıkları (!) iddiasındalar. Bu da elbette kabul edilemez bir durumdur.

Biz Alevilerin inancı ve algısı başkalarına benzemiyor diye ve tıpa tip onların inanç anlayışıyla aynı değil diye, bizlerin On İki İmamı anlamadığımız ve hatta dışladığımız sonucu çıkarılmasın.

Bizlerin, bize has bir Ehlibeyt ve On İki İmamlar anlayışı var. Bu inanç ve anlayışı tekrar özetlemek gerekirse şunları söyleyebiliriz:

Ehlibeyt bizler için Hakkın nurunun bu aleme yansımasıdır.

On İki İmamları sevmek, onlara bağlı olmak, onların çizmiş oldukları yoldan gitmek bizler için inanç esasıdır.

On iki İmamların isimleri:

1. Hz.Ali
2. İmam Hasan
3. İmam Hüseyin
4. Zeynel Abidin
5. Muhammed Bakır
6. Cafer Sadık
7. Musai Kazım
8. Ali Rıza
9. Muhammed Taki
10. Ali Naki
11. Hasan Askeri
12. Muhammed Mehdi

Hz. Muhammed, Hz. Ali, İmam Hüseyin, Hacı Bektaş Veli, Pir Sultan Abdal

Ehlibeyt, On İki İmamlar ile beraber çocuklarımıza Hz. Muhammed'i ve onun şahsında diğer peygamberleri, Hz. Ali'yi, Hacı Bektaş Veli'yi, İmam Hüseyin'i ve Pir Sultan Abdal'ı da mutlaka anlatmalı, onlar hakkında bilgileri çocuklarımıza vermeliyiz.

Çocuklarımızın bilinci geliştikçe onlara diğer Alevi inanç önderleri hakkında misal Hallac-ı Mansur, 7 Ulu Ozan, Yunus Emre, Şah İsmail ve daha bir çokları hakkında bilgiler verebiliriz.

Biz Alevilerin inancında bütün peygamberler yani son peygamber olan Hz. Muhammed ve diğer peygamberler, örneğin Hz. İsa, Hz. Musa, Hz. Davut ve diğer peygamberlerde önemli, saygın ve Hakk'ın elçileridirler.

Ehlibeyt ve 12 imamlar kutsaldır; Hacı Bektaş Veli, Pir Sultan Abdal, Hallac-ı Mansur, 7 ulu ozan da önemli şahsiyetlerdir ve daha burada adını saymadığım nice erenler, evliyalar, kâmil insanlar adeta o soylu zincirin birer halkalarıdır.

Bu soylu zincir bizler için insana ve insanlığa ilahi mesajın daimî olarak hatırlatılması ve yaşanmasıdır.

Kısacası; Hakk'ın bütün elçileri insanlığa daima Hakk'a inancı ve hakikatleri bağlılığı anlatmışlar ve bununla beraber iyiliği vaaz etmiş kötü ve kötülükten, kul hakkından, rızasız lokmadan uzaklaşılmasını ilke edinmişlerdir.

Çocuklarımızı bu elçilerin, kamil insanların ilkeleri ile donatmamız gerekiyor.

Lokma: Sofra Gülbankı

Çocuklarımıza öğreteceğimiz en önemli gülbanklardan birisi sofra gülbankıdır.

Sofra gülbankına aynı zamanda lokma duası da deniliyor.

Sofra gülbanklarından bir iki örnek vermeden lokmanın bizler için anlam ve önemine değinelim.

Lokma gülbankı, helal bir emekle kazanılmış nimetlerle kurulmuş bir sofrada okunur.

Yalanla, hileyle, üçkağıtçılıkla elde edilmiş, başka insanların haklarının gasp edilmesi sonucu elde edilmiş kazançtan meydana gelen sofrada lokma gülbankı okunmaz.

Alevi yolu rızalık yoludur.

Bu yolun kurucuları bu yolu rızalıkla kurmuşlar ve bu yolu sürdürmüş olanlar, sürdürenlerde rızalıkla sürdürüyorlar.

Dolayısıyla kul hakkı yiyenler, haksız yere kazanç elde edenler, sömürücüler, hilebazlar, haksız kazanç elde etmeyi marifet sayanlar, insanları dolandırmayı yetenek bilenlerin bu yolda işleri yoktur.

Bunların lokmaları helal değil, hizmetleri delil değildir.

Lokmalarımızın kabul, gülbanklarımızın makbul olması için lokmalarımızın helal kazançla elde edilmesi gerekiyor.

Hiçbir kul hakkı yemeden, hiçbir yalana-dolana başvurmadan alnımızın teriyle kazandığımız kazançla elde ettiğimiz lokmalarımız yiyene helal, yedirene delil olur.

O sofralarda Halil İbrahim'in bereketi ile dolar.

Yemekten önce

Bismişah .. Allah, Allah
Lokmamız nur olsun,
Evimiz huzur dolsun,
Kazalar ve belalar geri dursun.
Soframız artsın eksilmesin,
Taşsın dökülmesin.
Hakk bereketini versin.
Yapana delil,
Yiyene helal olsun.
Allah, eyvallah.

Yemekten sonra

Bismişah... Allah, Allah
Nimmet-i Celil, bereket-i Halil, şefaati Resul, inayeti Ali,
Himmet-i Veli ola.
Artsın eksilmesin, taşsın dökülmesin.
Bu gitti, ganisi gele.....
Hakk Muhammed Ali bereketini vere.
Yiyip yedirenlere, pişirip kotaranlara, nur-i iman, aşk-u şevk ola.
Dertlere derman, hastalara şifa ola.
Gittikleri yerde gam ve keder görmeye.
Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, On İki İmamların, Ondört Masumu
Pakların, Onyeddi Kemberbestlerin, Kırkların, Rical ül gayp
erenlerin ve Pir dergahına yazıla.
Yiyene helal, yedirene delil ola.
Lokma hakkına, evliye keremine, cömertler cemine, gerçek erenler
demine Hü diyelim...

Niyaz

Niyaz kelimesi dua, yakarma anlamına gelmektedir.

Fakat biz de bu anlamıyla kabul gördüğü gibi, niyaz kavramının uygulanması biraz daha geniştir.

Bizler elimizi kalbimize götürerek dualarımızı niyaz ile mühürlüyoruz.

Niyaz, aynı zamanda selamlaşma anlamındadır.

Sağ elin kalbe götürülmesi ve daha sonrasında alın veya dudaklara sürülmesi şekliyle gerçekleşiyor.

Örneğin bir ortama girildiğinde, eğer herkesle selamlaşma imkanı yoksa, meydana giren kişi elini kalbine götürür ve daha sonra alına götürerek herkesi selamlamış olur.

Diğer yandan değişlerimizde ve sohbetlerimizde adları geçen ulularımızın, erenlerimizin, peygamberlerin her adları geçtiğinde niyaz edilir.

Veya konunun önemine uygun olarak niyaz edilir.

O erenimiz böylece selamlanır.

Bu selamlanma yoluna ve değerlerine bağlılık, onların zincirine bir halka olmayı isteme anlamına gelir.

Çocuklarımıza niyazlaşmayı öğretebiliriz.

Bu onlara bir ayrıcalık ve farkındalık kattığı gibi aynı zamanda bir bilinçte taşır ve saygıyı da geliştirir.

Ya Hızır

Çocuklarımıza öğretmemiz gereken konulardan biriside Hızır konusudur.

Hızır'ın hikayesini anlattıktan sonra çocuğumuza her insanın potansiyel bir Hızır olduğunu, diğer insanlara, yardıma muhtaç ve ihtiyacı olan insanlara yardım ettikçe bizlerinde bir Hızır olabileceğini anlatmalıyız.

Bununla Çocuklarımıza iyiliği öğretiyoruz.

Paylaşımı, yardımlaşmayı, dayanışmayı öğretiyoruz.

Aşağıdaki yazıda Hızır ile ilgili açıklayıcı bir bilgi var.

Bu bilgidен yola çıkarak kendi düşüncelerimizi de katarak Hızır'ı çocuklarımıza anlatabiliriz.

Yine 13-14-15 şubat tarihlerinde Hızır aşkına tuttuğumuz oruçları ve daha sonrasında yine Hızır aşkına yaptığımız ve çevremizdekilerle paylaştığımız Hızır lokmasını da bu çerçevede çocuklarımızla birlikte yapabiliriz.

O günleri bir kez daha yaşar ve çocuklarımızın da yaşamasını sağlayabiliriz.

Hızır hakkında kısa bilgiler:

Hızır; berekettir, bolluktur, yardım ve güzelliştir.

Hızır sadece maddi anlamda bir dileğin yerine getirilmesi, isteklerin gerçekleşmesi değildir.

Asıl olarak Hızır, karanlığa gark olmuş ruhun aydınlanması, daralan göğüs kafesinin ferahlaması, yaşama sevincinin geri gelmesi (veya devam etmesi), var olmanın, yaşamanın sonsuz güzelliğini, bir noktada onurunu yaşamaktır.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Hızır bilinçtir, farkındalıktır.

İyilikte bulunmanın, iyiliği tercih etmenin, iyiliği istemenin, iyiliği oluşturmanın, iyilerden olmanın bilincidir Hızır.

Dar ve zor günde, sıkıntılı ve kötü zamanlarda uzanan bir el Hızır'ın elidir.

Bu anlayışla yaklaşıldığında, aslında Hızır'ın sadece biz Alevilerin değil, cümle insanlığın gündemine girmesi ve yaşatılması gerekiyor.

Bütün insanlıkça Hızır böyle anlaşılırsa, insanlık iyilik ve dayanışmayı temel esas olarak kabul ederse; dünya daha iyi bir dünya, yaşanılabilir bir dünya olmaz mı?

İnançsal boyutunu, bizlerin Hz. Hızır ile özel bağı bir yana, tüm insanlık nezdinde bunu gündemleştirdiğimiz de, Hızır bilincinin insanlığın bütün temel derterinin bir noktada dermanı, anahtarı olduğunu söyleyebiliriz.

O halde Hz. Hızır'ı daha çok anmalı, yaşamalı ve yaşatmalıyız.

Sadece belirli zamanlarda değil, daima bu bilinç ile hayata bakmalıyız.

Yani inanmalıyız ki bizler iyilerden olma ikrarını vermişiz, o halde bize darlık ve zorluk yoktur, çünkü Bozatlı Hızır daima bizimledir, yoldaşımızdır.

Diğer yandan bizler nasıl ki Hz. Hızır'ın desteğini talep ediyorsak, başkaları da bizden bir destek ve iyilik istediğinde imkanlarımız ölçüsünce bundan geri durmamalıyız.

Karşılık beklemeden iyilik etmeli, iyilikte bulunmalı, bizden yardım talep edeni geri çevirmemeliyiz.

İşte böylesi bir inancı içselleştirdiğimizde, yaşam biçimi haline getirip tüm yaşamımızda uyguladığımızda Hızırlaşırız.

Duaz ve Deyiş

Çocuklarımıza duaz ve deyişlerimizi mutlaka dinlettirelim, öğretilim.

Onların bağlama çalmalarını, öğrenmelerini, deyiş ve duazları söylemelerini teşvik edelim.

Duaz ve deyiş ne anlama geliyor?

Duaz, Duazdeh'in kısaltılmış halidir.

Duazdeh Farsça olup on iki (12) anlamına gelmektedir.

Duaz, cem ayınlarında söylenen ve On İki İmamların adlarının geçtiği deyişlerdir.

Bu deyişlerde ayrıca On İki İmamların yanı sıra başta Hz. Peygamber ve Hacı Bektaş Veli olmak üzere Alevi ulularının adları geçmektedir.

Duaz için “deyişler”lerdir tanımını yaptık.

Anlaşılır olması için böyle bir tanım uygundur.

Ancak duaz bir nevi dua olarak da algılana bilinir.

Şüphesiz Alevilik ve Aleviler hakkında biraz bilgi sahibi olan kişiler için duaz'ın, nefes'in, türkü'nün, deyiş'in farklı anlamlara sahip olduğu aşikardır.

Fakat günümüz gerçekliği doğrultusunda genel bir tanım olması ve bu tanımın yaygınlaşıp kabul görmesi için Deyiş tanımı en uygun olanıdır. Deyiş; Aleviliği çağrıştıran her melodinin adıdır. Türkü, nefes, duaz bunlar da alt adlardır. Yoz ve yobaz üretimden farklı olduğunun anlaşılması için Deyiş en uygun tanımlımadır.

Mersiye

Mersiye, Kerbela vakasını işleyen, Ehlibeyte ve On İki İmamlara bağlılığı, sevgiyi dile getiren bir şiir türüdür.

Özelikle Muharrem Ay'ı boyunca söylenen ve Ehlibeyt taraftarlarının olduğu her coğrafyada ve her dilde söylenen ağıtlar bütünüdür mersiyeler.

Mersiyelerde zalim olana, haksız olana bir öfke var.

Yine mazlum olana, haklı olana bir sevgi ve sempati var.

Mersiyeleri salt ağıt boyutuyla algılamak eksiklik olur.

Mersiyeler bu noktada bilinç taşımasıdır. Aynı zamanda ne kadar da zaman geçmiş olursa olsun iyinin unutulmayacağı ve kötünün, zalimin her daim lanetleneceğinin göstergeleridir.

Edebi açıdan, Ehlibeyte bağlı olanlar için bir edebi zenginliktir.

Çocuklarımıza aşağıdaki mersiyeye öğretebiliriz.

Cemlerimizde bu mersiye yaygın olarak okunmaktadır.

Yine muharrem ayında oruç açıldıktan sonra yapılan sohbetlerde bu mersiye o sohbette bulunanlarca okunuyor.

O sohbette bulunan canlar ayağa kalkıp el ele tutuşarak bu mersiyeyi okuyorlar.

Çocuklarımıza da bunu öğrettiğimizde onları da buna katmış oluruz.

Bugün matem günü geldi
Ah Hüseynim vah Hüseynim
Senin derdin bağrım deldi
Ah Hüseynim vah Hüseynim

Şehit düşmüş Şahı Merdan
Şah Hüseynim canım Hüseynim

Kerbela'nın önü düzdür
Geceler bana gündüzdür
Şah Kerbela da yalnızdır
Ah Hüseynim vah Hüseynim

Şehit düşmüş Şahı Merdan
Şah Hüseynim canım Hüseynim

Şah Hüseynim attan düştü
Yezit gelip kanın içti
Atı Medine'ye kaçtı
Ah Hüseynim vah Hüseynim

Şehit düşmüş Şahı Merdan
Şah Hüseynim canım Hüseynim

Kerbela'nın yazıları
Şehit düştü gazileri
Fatma ana kuzuları
Ah Hasanım vah Hüseynim

Şehit düşmüş Şahı Merdan
Şah Hüseynim canım Hüseynim

Kerbela'nın önü yonca
Yonca çıkmış diz boyunca
Şah Hatayım katarınca
Ah Hüseynim vah Hüseynim

Şehit düşmüş Şahı Merdan
Şah Hüseynim canım Hüseynim

Bayramlarımız

Tüm toplumlar için bayramlar birliğin, kardeşliğin, beraberliğin tesis edildiği, daha bir coşkulu yaşatıldığı zamanlardır.

Fakat çocuklar için bayramların anlamı, önemi ve değeri bir başkadır.

Hepimiz eski bayramları özler ve şu an yaşadığımız bayramların eskinin tadını vermediğini söyleriz, düşünüürüz.

Aslında eskiden kastımız; çocukluğumuzda yaşadığımız bayramlardır.

Bu sebeple çocuklarımızla mutlaka bizler için önemli olan bayramlarımızı kutlamalıyız.

Bayramlarımızda çocuklarımıza hediyeler almalı, bayramın çocuğumuzca en iyi ve ideal şekilde kutlanması için gereken ilgi ve özeni göstermeliyiz.

Biz Alevilerin en önemli bayramları şunlardır:

Kurban Bayramı, Nevruz, Hıdırellez ve daha çok Arap Alevilerin kutladıkları **Gadir Hum** Bayramı.

Şimdi bu bayramlar hakkında kısa bilgiler verelim.

Kurban Bayramı

Bizler için dini anlamdaki en önemli bayramlardan birisi Kurban Bayramıdır.

Bu bayramda tüm sevdiklerimizle, akrabalarımızla, dostlarımızla olduğu gibi çocuklarımızla da bayramlaşalım.

Eğer imkânımız varsa cemevlerimiz de bir araya gelip bayramlaşalım.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Yoksa kendi evimizde bir araya gelelim bayramlaşalım.

Lokmalarımızı paylaşalım, dostluk ve sevgi ortamında o günümüzü geçirelim.

Çocuklarımıza hediyeler alalım, onların sevinmesine ve mutlu olmasına vesile olalım.

Ve bayram günü, tüm ömrün bayram sevinci ve coşkusu içinde geçtiği bir ömrün ilk günü olsun.

Kurban Bayramının anlam ve önemi ile ilgili olarak şu kısa bilgiler bize yol gösterecektir.

Bizce bayramların asıl anlamı paylaşım, sevgidir, dostluk, kardeşliktir, düşmanlığın giderilmesidir, dayanışmadır...

Dileğimiz ve isteğimiz bütün ömrün bayram coşkusu ve sevinci şeklinde yaşanmasıdır.

Yaşanılan her günün bayram olmasıdır.

Savaşların ve acıların son bulduğu, kalleşçe ve hainlikle gerçekleşen ölümlerin son bulduğu, umut ve mutlulukla uyanılan bayram sabahlarının yaşandığı günlerin özlemindeyiz.

Bundan dolayıdır ki bayramları, umut ve mutluluk dolu paylaşımların yaşandığı, dostlukların yüceltiildiği, kötülüğün red ve mahkûm edildiği bayramları önemsiyoruz.

Kurban Bayramı'na da bu çerçevede yaklaşıyoruz.

Bizlere göre Kurban Bayramı çok çok önemli mesajlar içeriyor.

İnsanları, insanlığa davetin en çarpıcı mesajlarından biridir Kurban Bayramı.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Kurban kelimesi Arapça'da “yaklaşmak, yakın olmak” anlamına geliyor.

Genel olarak da “Allah'a yakın olmak için takdim edilen şey” anlamına geliyor.

Kurban olayı, neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir.

Tek tanrılı dinlerden öncede vardı.

Bazı ilkel dinlerde kurban olarak tahıl ve benzer yiyecekler kurban olarak sunulurken, bazılarında da insanlar kurban olarak sunuluyordu.

Bizlerin şu an kutladığı Kurban Bayramı İbrahim peygamberin döneminde ortaya çıkmıştır.

İbrahim peygamber, Allah'a şirk etmeyen ve böylece bildik tarih bakımından “tek tanrılı dinlerin” atası kabul ediliyor.

Allah'ın birliğine inanan, Allah'a eş koşmayan, kendisini Allah'a veren/Allah'a teslim olan İbrahim peygamber, bir çocuğu olması için çokça Allah'a dua eder.

Duaları kabul ve makbul olan İbrahim peygamberin bir oğlu olur.

Oğluna İsmail adını verir (bazı anlatımlara göre İsmail değil, İshak'tır).

İsmail büyüyüp belli bir yaşa gelince, Allah İbrahim peygamberden oğlunu kurban etmesini ister.

Oğlunu çok seven İbrahim peygamber, sonsuz bir sadakatle bağlı olduğu Allah'a İsmail'i kurban etmek için hazırlık yapar.

Tam kurban edeceği sırada, bıçak kesmez ve gökten Cebrail bir koç indirir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

İbrahim peygamberin Allah'a karşı gösterdiği bağlılığının karşılığı olarak İsmail'in yaşamı bağışlanır (Aslında o gün bağışlanan sadece İsmail'in yaşamı değildir, İsmail'in şahsında bütün insanlığın yaşamıdır bağışlanan).

İşte o günden bu güne kutladığımız bayramın aslı bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Yukarıdaki girişte, bizlere göre Kurban Bayramı çok çok önemli mesajlar içeriyor.

İnsanları, insanlığa davetin en çarpıcı mesajlarından biride Kurban Bayramıdır, dedik.

Bunun ile anlatmak istediğimiz bu olaydı.

Bu bir semboldür.

Neyin sembolü?

İnsanın artık kurban edilmemesi gerektiğinin sembolü.

Ne yazık ki insanoğlu bu ilahi mesajı anlamak istemedi, anlayanlarda yanlış anladı.

Bu anlamak istememek ve yanlış anlamak günümüzde de devam ediyor.

İnsanlar savaşımlardan, hırslardan, kötü yönetimlerden, açlıktan, daha binlerce insan eli ile yapılan hatalardan dolayı kurban olmaya devam ediyor.

Hız. İbrahim ile verilen mesaj kurban kesip et yemek değildir.

İyilik yapmaktır, yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmektir, insanları mutlu etmektir, dünyanın daha anlamlı bir yer olması için herkesin elinden gelen katkıyı sunmasıdır.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Açlığın ve sefaletin yer yüzünden silinmesi için maddi-manevi paylaşımda bulunmaktır.

Bizlere göre Kurban Bayramı kan akıtıp, hayvan kesip kurban etmek değildir.

Eğer Kurban Bayramı bunun ile sınırlı tutulursa, anlamına ters yaşıyor ve kutlanıyor demektir.

Kurban Bayramı yukarıdaki anlatımda da olduğu gibi, insanlaşmaya davettir.

Paylaşımaya, kardeşliğe, yardımlaşmaya, iyiliğe, güzelliğe davettir.

Savaşların ve haksızlıkların son bulması ve insanların artık kurban edilmemesine davettir. Yani yaşamaya, anlamlı yaşamaya davettir.

Kurbanla amaçlanan et yemek olmadığı için ve günümüz insanı yeteri kadar et tükettiği için kurban niyetine başka şeyleri de paylaşabiliriz.

Kurban bedelini ihtiyacı olana veya toplumumuzun şahsında insanlığa hizmet etmeyi esas alan kurumlarımıza bağışlayabiliriz.

Yine bu bayram günlerinde bilerek veya bilmeyerek kırmış olduklarımızdan af dilemeliyiz.

En başta kendi özümüzü dara çekip yaptıklarımızın ve yapamadıklarımızın muhasebesini yapmalıyız.

Dergahlarımızda, Ziyaretlerimizde ailemizle, dostlarımızla bir arada olmalıyız.

Dostluklarımızı sağlamlaştırmalı, daha yoğun ve güzel paylaşımların temellerini atmalıyız.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Özellikle ailelerimiz ile -geniş manada aile- bir çok sebepten dolayı yapamadığımız paylaşımları bu bayram vesilesiyle gerçekleştirmeliyiz.

Bayramlar dostluklara ve kardeşliğe vesile olsun.

Daimi barışın, huzurun, hoşgörünün yer edinmesine vesile olsun.

Dargınlıkların, düşmanlıkların, kinlerin, ihanetlerin, acıların yok olmasına ve yer yüzüne bir daha uğramamasına vesile olsun. kurbanlarımızı, adaklarımızı bu temenni ve dileklerle yerine getirelim.

Bayram bütün insanlar için güzeldir.

Ancak en çok çocuklar için güzeldir.

Bütün diğer bayramlarda olduğu gibi, bizler için önemli olan Kurban Bayramı'nda da çocuklarımıza mutlak bir hediye alalım, onların bütün ömürlerinde bayram sabahlarında uyandıkları gibi neşeli ve umutlu olmalarını sağlayalım.

Biz Aleviler Kurban Bayramı'na bu temel çerçevesinde yaklaşıyoruz.

Nevruz/Newroz Bayramı

Çocuklarımızla birlikte kutlayacağımız Nevruz bayramını bizler inançsal anlamda kutluyoruz.

Nevruz bizler için Şah-ı Merdan olan Hz. Ali'nin dünyayı şereflendirdiği gündür.

Bu esastan yola çıkarak Nevruz hakkında kısaca şunları dile getirebiliriz:

Alevilerde Nevruz/Newroz Bayramı

Nevruz; Farsça ve Kürtçe bir kelimedir ve **Yenigün** (yeni/new gün/roz) anlamına geliyor.

Miladi takvime göre 21 Mart günü Nevruz günüdür.

Nevruz bayramı, geniş bir coğrafyada kutlanan önemli bayramlardan birisidir.

Her halk, her toplum Nevruzu kendi geleneğine göre kutlamaktadır.

Ortaasyadan Balkanlara kadar kutlanan bu bayram günümüzde daha çok İranlılar ve Kürtler tarafından büyük bir coşkuyla kutlanmaktadır.

Nevruz, (Kürtçesiyle Newroz) Kürtler için tarihlerinde Demirci Kawa efsanesinde Demirci Kawa'nın kral zalim Dehhak'ı öldürmesi ve halkın özgürleşmesi anlamına geliyor.

İranlılarda Nevruz büyük anlama sahiptir.

İranlılar her yıl Nevruzu büyük şenliklerle yeni yılları olarak kutlamaktadırlar.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Ortaasyada, Balkanlarda, Ortadoğu da her halk Nevruzu bolluk ve bereket dileğiyle kendi adetince kutlayıp şenlik yapmaktadır.

Nevruz, Aleviler için de önemli bayramlardan biridir.

Alevilerde kendi gelenek ve inanç örgüsü içinde Nevruz bayramını kutlamaktadırlar.

Alevi söylencelerin de Nevruz gününde gerçekleşen önemli olaylar şöyle sıralanır:

- **Hz. Ali'nin bugün doğmuştur**
- Dünya kuruluşunu bugün tamamlar.
- Hz. Muhammed'e nübüvvet bugün ihsan edilir.
- Bugün Hz. Ali ile Hz. Muhammed'in kızı Hz. Fatma'nın evlendiği gündür.
- Hz. Muhammed, bugün **Gadir-Hum**'da okuduğu hutbede, Hz. Ali'yi Vasi tayin eder ve kendisinden sonra Müslümanların önderi (imamı) ilan eder.
- Bugün Gaip Erenleri "**Kırklar**'ın" toplandığı gün olarak inanılır. Bu nedenle bugün "Kırklar Bayramı" olarak ta bilinir.
- Hz. Hüseyin'in intikamını almak için Muhtar Sakafi önderliğinde gizli bir teşkilat kurulur. İhtilal işareti olarak mahallelerde büyük bir ateş yakılır. Bu günde tesadüfen 21 Mart'a denk gelir! O günden bugüne değin Alevilerce zulme başkaldırı işareti olarak ateş yakılır.
- Bugün Hz. Adem Peygamberin yaratıldığı gündür.

Alevi toplumu Nevruzu inancı esas alarak kutlarken, birçok toplumda Nevruz gününe başka anlamlar yükleyerek kutlar.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Her toplum kendisine özgü bir anlatımla Nevruzunu tanımlar ve yine kendisine özgü bir şekilde kutlar.

Alevi toplumu ise Nevruz bayramını şu şekilde kutlar:

Nevruz bayramı erkanı sabahtan başlar.

Toplu olarak sabah yemeği yenecekse, önce Dede bir dua okur ve herkese süt ikram edilir ve kahvaltı yapılır.

Daha sonra dargınlar barıştırılır.

Hasta ve yoksullar ziyaret edilir, gönülleri alınır.

Yeni ölmüşlerin evlerine taziyeye gidilir.

Türbe ve mezarlıklar ziyaret edilir.

Nevruz şenliklerinin yapılacağı ev ve kır yerleri önceden saptandığı için, bu yerlerde tüm hazırlıklar tamamlanır.

Yaşlılar için ayrı bir mekanda, gençler için ayrı bir alanda muhabbet sofraları kurulur.

Gençler kırlarda şenlikler yaparlar, halaylar çekerler, ateş üstünden atlayarak dilekler tutarlar.

Genç kızlar ve oğlanlar karşılıklı mani söylerler...

Nevruz Bayramı akşamı “Meydan” açılır.

Taliplere “Nasip” verilir.

Cem evinde toplanılır.

Tüm canlar hazır olduktan sonra, saat 20.00 civarında Nevruz Erkanının icrasına başlanır.

Hıdrellez Bayramı

Çocuklarımızla birlikte kutlayacağımız, onlara öğreteceğimiz bir geleneğimizde Hıdrellez geleneğidir, bayramıdır.

Peki nedir Hıdrellez ve nasıl kutlanıyor?

Hıdrellez, Ortaasya, Ortadoğu, Balkanlar gibi geniş bir coğrafyada, öz olarak aynı fakat biçim olarak farklı şekillerde kutlanan bir bayramdır.

5 mayısı 6 mayısa bağlayan akşamdan başlayarak 2 gün süren bir bayramdır Hıdrellez bayramı.

Hızır ile İlyas peygamberin buluştuğu ve bu buluşmanın sonucunda onların şahsında yer yüzüne birliğin, bereketin, bolluğun geldiği, dilde dileklerin ve gönülde muratların Yüce Yaradanca gerçekleştirildiği/kabul olduğu bir zaman dilimidir Hıdrellez.

Bazı dogmatiklerin sandıkları gibi Hıdırellez'i kutlamak şirk değildir.

Hıdrellez bir bayramdır.

Bütün bayramlarda olduğu gibi birlik, sevinç, coşku, umut içeren bir bayramdır.

Doğanın canlanması ve doğayla beraber insanında kışın karamsarlığını, miskinliğini üzerinde atıp tıpkı doğa gibi yeşillenip canlanmasıdır Hıdrellez.

Hıdırellez'de temizlenen sadece ev değildir, düzenlenen sadece bağ bahçe değildir.

Onlarla beraber gönülde, duyguda, düşüncede gözden geçiriliyor.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Varsa eksiklikler, hatalar, yanlışlar gözden geçirilip tıpkı ev gibi, tıpkı bağ bahçe gibi temizlenip düzenleniyor ve yeni döneme hazır hale getiriliyor.

Hıdrellez günü dergahlarda, ziyaretlerde, kırlarda, evlerimizde hazırladığımız sofralarımızda paylaştığımız yiyeceklerimiz ile beraber dostluk, kardeşlik, birliktir, umuttur, huzurdur.

Dileklerimizde, muratlarımızda başta kendimiz olmak üzere ailemize, çevremize, cümle insanlığa esenlik, bereket, huzur ve kardeşlik diliyoruz.

Anlamlı, dolu dolu bir yaşam nasip etmesini istiyoruz Yüce Yaratandan.

Hızır ile İlyas'ın anısına, onların bereketin ve paylaşımın, inancın ve umudun temsilcileri olduklarının bilinciyle onları yad ediyor, her dara düşene, her zorda kalana, bizden her yardım isteyene onların yapmış oldukları gibi, imkanlarımız dahilinde yardımcı olmaya çalışıyoruz/çalışmalıyız.

Hızır ve Hıdrellez asıl olarak buna işaret değil midir?

Yani her insanın aslında potansiyel bir Hızır olduğu?

Öyledir.

Tüm insanlar böyle bir anlayışla bir birine davranırsa, yani karşısındakine Hızır mışçasına davranırsa, Hızır gibi insanlara yardım ederse, insanlığın sorunları asgari düzey inmez mi?

O halde, bu anlayışla Hıdrelleziniz kutlu olsun.

Gadir Hum Bayramı

Daha çok Arap Alevilerince görkemli ve coşkulu bir şekilde kutlanan bu bayram, son yıllarda tüm Alevilerce kutlanmaya başlanmıştır.

Gadir Hum nedir ve bu bayram nasıl kutlanıyor?

Gadir Hum, Mekke ile Medine arasında Cuhfe yakınlarında bir yerin/bölgenin adıdır.

Hz. Peygamber burada Hz. Ali'yi kendisinden sonra imam ve veli/vasi olarak tayin etmiştir.

Burada Hz. Peygamber, Hz. Ali'nin elini tutup havaya kaldırarak, herkesin göreceği ve işiteceği bir şekilde şu tarihsel sözleri söylemiştir: “Allah-u Teâlâ benim Mevla'mdır, ben de müminlerin Mevla'sıyım; ben onlara kendilerinden daha evlayım. Öyleyse ben kimin Mevla'sı isem, Ali de onun Mevla'sıdır.”

Gadir Hum bayramı ile kutlanan; dinin kemale ermesi ve Hz. Ali'nin halk nezdinde velayetinin aşikâr olmasıdır.

Gadir Hum bayramında, dergahlar ve türbeler ziyaret edilir, orada kurbanlar kesilir ve yine o güne özel Hirise adı verilen yemek büyük kazanlarda kaynatılır, lokmalar hep birlikte paylaşılır.

O gün bayramdır ve her bayramda olduğu gibi dünya işleri, yani çalışma bir yana bırakılır aileyle, dostlarla hep birlikte gidilen dergahlarda/ziyaretlerde dualar edilir, dileklerde bulunur, dostluk ve kardeşlik pekiştirilir.

İşte bütün bu güzellikleri çocuklarımızla yasayalım, paylaşalım.

Zülfikar

Çocuğumuz belli bir yaşa gelince ona kolye biçiminde bir Zülfikar hediye edebiliriz.

Hediye ederken ona Zülfikar'ın ne anlama geldiğini, öyle sıradan bir kolye olmadığını anlatmalıyız.

Çocuğumuza Zülfikar'ı anlatırken şu bilgilerden yararlanabiliriz.

Günümüzde Alevi kimliğini dışa vurmanın, açıkça ilan etmenin sembollerinden olan Zülfikar, Hz. Ali'nin ucu çatallı kılıcının adıdır.

İnancımıza göre Zülfikar, Allah tarafından Hz. Muhammed'e gönderilmiş ve Hz. Muhammed'de Hz. Ali'ye hediye etmiştir.

Hz. Muhammed'in söylediği: La Fetta ila Ali La Seyfe ila Zülfikar, Türkçesi: Ali'nin üstüne yiğit, Zülfikar'ın üstüne kılıç yoktur sözü bile başlı başına, Zülfikar'ın üstünde durulması ve doğru mana verilmesi gereken önemli bir konu/kavram olduğunu gösteriyor.

Zülfikar esas itibariyle Arapça bir kavramdır.

Zülfikar kelimesi bir çok dilde farklı telaffuz edilerek kullanılmaktadır.

Bu noktada her ne kadar Zülfikar denildiğinde akla Hz. Ali'nin kılıcı gelse de, Zülfikar'ın etimolojik olarak anlamına dair bir çok bilgi ortaya çıkmıştır.

Bu bilgilere göre Zülfikar, “fikir sahibi olmak, iki parçalı, delici, omurgalı (omurgalıdan kasıt insandır), çentik vb.” anlamlara gelmektedir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Ancak kelimenin kökeninden ziyade bizleri ilgilendiren taraf, onun bilinen ve genel manada kabul gören Hz. Ali'nin kılıcı olması noktasıdır.

Dolayısıyla etimolojik olarak anlamı ne olursa olsun sonuç itibariyle Zülfikar denildiğinde herkesin aklına Hz. Ali'nin kılıcı geliyor.

Hız. Ali'nin kılıcı olan Zülfikar günümüzün en önemli Alevi sembollerinden biridir.

Bu sebepten Zülfikar üzerine bazı doğruları dile getirmekte yarar var.

En başta Alevileri ve Aleviliği yeni tanıyanlara sevgi, hoşgörü, insan merkezli bir inancın nasıl olup ta bir kılıcı sembol olarak benimsediği çelişkesine/sorusuna anlaşılır bir cevap verilmelidir.

Aleviliğe yabancı bir kimsenin ilk etapta çelişki gibi algılayacağı Zülfikar sembolü sıradan savaşlarda kullanılan dolayısıyla insan öldüren, kan döken bir kılıç değildir.

Aleviliğin merkezinde insan ve insan sevgisi vardır.

Alevilik asla kanı ve şiddeti övmemiştir.

Aksine, şiddeti, kanı, savaşları her daim mahkum etmiştir.

Kardeşliği, dostluğu, paylaşımı, barışı ilke edinmiştir.

Böylesi ilkelerle dolu bir inanç, bir kimseye yapılan zulmü bütün insanlığa yapılmış sayan, bir kimseye karşı haksızlığı yaratıcıya karşı yapılmış sayan, insan hizmeti esas alan, halka hizmetin hakka hizmet olduğunu benimseyen bir inancın savaşla, yok etmeyle, düşmanlıkla bir ilişkisi olamaz.

Böylesi bir inanç asla savaşı yüceltmez.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Dolayısıyla veya direkt olarak da Alevilik inancı için Zülfikar bir savaş aracı değildir.

Öyleyse savaş aracı olmayan Zülfikar neyi sembolize ediyor ve neden Alevilerin en önemli sembollerinden biridir?

Her şeyden önce Zülfikar gerçek adaletin simgesidir.

Gerçekte Zülfikar adaleti ve doğruluğu temsil ediyor, Alevilerde doğruların takipçisi bir toplumdur.

Genel manada doğruluğun, adaletin hakim olduğu, eşitliğin egemen olduğu, her türden haksızlığın giderildiği (ya da minimum düzeye çekildiği) bir dünya özlemindedir Alevi toplumu.

Zülfikar'ı bu bağlamda değerlendirmek, haksızlıklara uğramış ve herkes için adaletin insani bir hak olduğunu benimseyen bir toplumun sembolü olarak kabul etmek gerekiyor.

Hız. Muhammed'in söylediği; La Fetta ila Ali La Seyfe ila Zülfikar sözü bile başlı başına aslında ne demek istediğimizi yeterince açıklıyor.

Eğer klasik manada Zülfikar bir savaş aracı olsaydı bu söz söylenmezdi.

Kaldı ki inancımız Aleviliğe göre Zülfikar Allah tarafından gönderilmiştir. Bizlerin inandığı Allah savaşçı bir Allah olabilir mi?

Elbette olamaz.

Bizlerin inandığı, bağlandığı, güvendiği, teslim olduğu Allah insanların kendi aralarında yaptıkları savaşları doğru bulmayandır.

Savaşları, kavgaları, düşmanlıkları lanetleyendir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

İnandığımız Allah, savaşları lanetleyen Allah nasıl bir savaş aracı gönderir?

Göndermez elbette.

Onun gönderdiği insanların doğru yolu bulmaları yönünde bir semboldür.

Doğru yol ise haklıdan, adaletten, doğrulardan yana olmak, bunları yaşamın bütün alanlarında hâkim kılmaktır.

Alevi inancındaki deyimle rızalıkla/razılıkla bütün işlerini görmektir.

Tekrar tekrar belirtelim ki Zülfikar bir savaş aracı değildir.

Zülfikar, doğruların/doğruluğun, hakkaniyetin, adaletin, mertliğin, dürüstlüğün, haksızlığa ve zalimliğe başkaldırının sembolüdür.

İnsan olmanın, insan kalmanın, mertçe yaşamının, hainliği ve kalleşliği mahkûm etmenin, yüce yaratıcıyı, Hz. Ali'yi, cümle erenleri ve onların ışıklı yolunu hatırlatmanın, akılda tutmanın; adaletin er veya geç yerine geleceğinin, haklının her daim haklı olduğunun, haksızın her daim hesap vermeye mahkum olduğunun sembolüdür.

Erkek Çocuklarının Sünnet Edilmesi

İnancımızda, geleneğimizde erkek çocuklarının sünnet edilmesi önemlidir.

Bizlerin en önemli erkânlarından birisi olan Kirvelik, sünnet üzerinden yürüyen bir erkândır.

Erkek çocuklarının sünnet edilmesi bizler için İbrahim peygamberden başlayan Hakk'ı bilme ve hakikatlere göre yaşamının sembollerinden birisidir.

Erkek çocuklarının sünnet edilmesi ve onlara özel bir törenin yapılması kız çocuklarımıza ayrımcılık olarak görülemez.

Böyle bakıyorsak eğer erkek çocuğumuzun sünnetini kız çocuğumuzun doğum gününe denk getirebiliriz veya erkek çocuğumuza sünnet vesilesi ile aldığımız hediyeleri kızımıza da alabiliriz.

Bizler erkek çocuklarımızı mümkünse en erken yaşta sünnet edelim.

Çocuğumuzu, çocuklarımızı sünnet ettikten sonra yakın çevremize, akrabalarımıza ve ailemize bir yemek verebiliriz.

Bu sırada inanç önderi dede veya anamızın duasını alabiliriz.

Bana göre öyle şatafatlı düğün ve eğlencelere gerek yoktur. Esas olan bir hayır duası ve en yakınlarımızın bizlerle bir arada olmasıdır.

Çocuk Sünnet Edilirken Okunan Dua

Bismişah... Allah, Allah

Adem peygamberden geldi zürriyet,

İbrahim peygamberden kaldı bu sünnet,

Hakk'a kul olduk, Muhammed Mustafa'ya ümmet,

Muhammed Mustafa ve Ehlibeytine verelim salavat:

Allahümmesali ala Seyyidina Muhammed

Ve ala Ali Seyyidina Muhammed!

Hakk la illahe illallah, Muhammed'en Resullullah, Aliy-ün
veliyullah, Ehlibeyt-i Keremullah, Adem'i Seyfullah,

Nur-i Naciyullah, İbrahim-i Halilullah, İsa-i Ruhullah yüzü suyu
hürmetine;

Şu an yerine getirdiğimiz ikrarımızı, erkanımızı yüce dergahında
kabul ve makbul eyle yâ Rabbim!

Hakk'ın birliğine, erin erliğine, kirvelerin dostluğuna, diyelim
Allah Allah

Evveli gaza, ahiri gaza, inayeti Hûda, Muhammed Mustafa ve
Ali'yyel Murtaza aşkına, diyelim Allah Allah....

Masum ve pak olan Ehlibeyt'in, On iki imamların, erenlerinin,
evliyalarının aşkına, diyelim Allah Allah...

Ya Hakk; Sünnet olan bu çocuğumuz sağlıklı, mutlu, başarılı
olsun.

Ana-babasına saygılı, Ehlibeyt inancına ve yoluna bağlı olsun.

Duası bizden, inayet İmam Ali'den, şefaath Muhammed
Mustafa'dan, kabulü de Allah'tan ola.

Gerçeğe Hû....

Bağlama

Bağlama, bizler için herhangi bir müzik aletinden çok öte anlamlara geliyor.

Asırlardır duygularımızı, düşüncelerimizi ve önemlisi de tüm baskı ve yok saymalara inat inancımızın kültürel kodlarını bağlama yoluyla gelecek nesillere aktarmışız.

Bütün bu nedenlerden dolayı bağlama bizler için özel, önemli ve değerlidir.

Hangi çağda yaşarsak yaşayalım, hangi ülke ve coğrafyada yaşarsak yaşayalım bağlamamız bizlerle olmaya devam edecektir.

Bağlamayı çocuklarımıza özel bir günde hediye edebilir, çocuğumuzun bağlamayı öğrenmesi için destekleyici ve teşvik edici olmalıyız.

Bağlama çalmaya ilgili ve hevesli birisi deyişlerimizde öğrenmek isteyecektir.

Deyişlerimiz ise inancımızın temel taşlarındandır.

O sebepten çocuğumuzun bağlama çalması, öğrenmesi için mutlaka ama mutlaka teşvik etmeli, destek sunmalıyız.

Her Alevinin evinde bir bağlama bulunmalı dersek, emin olun abartmış olmayız.

Hakka Yürümek

Herhangi bir yakınımızı, sevdiğimizi kaybettiğimizde bunun çocuklar üzerindeki etkisi daha ağır olmaktadır.

Çocuğumuza uygun bir lisanla ölenin sadece beden olduğu, aslında sevdiklerimizin ölmediği ve Hakk'a gittikleri (Hakk'a yürümek), yani hepimizin oradan geldiği ve tekrar oraya gideceğini anlatmak olmalıdır.

Bu noktada dikkat edilmesi gereken, çocuğun gelişmişlik düzeyine uygun cevapların verilmesidir.

Yani çocuğa olumsuz etki yapacak söylemlerden kaçınmak gerek ve en uygun ve anlaşılır bir dil ile çocuğa bazı temel doğrular, bilgiler verilmelidir.

Bu konu ile ilgili, inancımızın ölüme yaklaşımı noktasında aşağıdaki şu bilgilerden yararlanabilirsiniz.

Ölümü yaşamın doğal bir sonucu olarak anlayıp 'ölen tendir can ölmez' düşüncesi ve inancıyla Hakk'a yürüyeceğimize iman ederek karşılayacağız ölümü.

Ölüm bir son değildir.

Ebedi mekanımızın ilk basamağıdır.

Ölüm karşısında korkuya, telaşa, kayıtsızlığa, vurdumduymazlığa ve daha benzer şeylere gerek yok.

Yerli yerinde bir anlama ve inanç ile yaklaştığımızda taşlar yerine oturmuş olacaktır.

Her canlının doğumu nasıl aynı şekilde bir gün mutlaka öleceği gerçeğini beraberinde getiriyorsa, bu doğum aynı zamanda canın/ruhunun ölmezliğini de beraberinde getiriyor.

Ten ölüyor.

Tenin ölmesi bile mutlak bir yok oluş anlamına gelmiyor.

Ten ölünce başka bir şekil alarak varlığını sürdürüyor.

Başkalaşmışta olsa varlığını sürdüren ten bile tam anlamıyla yok olmazken can nasıl yok olsun ki?

Korkuya ve tereddüte gerek yok.

Can ölmüyor.

Nasıl bu kadar eminiz canın ölmediğine?

Gidip gelen var mı?

Gidip gelen şüphesiz ki yok ama biz yinede eminiz.

Yolumuz, inancımız, idrakimiz, bilincimiz bize bunun böyle olduğunu açık açık söylüyor, gösteriyor.

Bu noktada ölüm canın asıl sahibine geri dönmesidir.

Can asıl sahibine geri dönerken, damla misali okyanus ile birleşirken elbette yanında, beraberinde bazı şeylerde götürüyor.

Zaten canın bir tene sahip olmasının asıl gayesi de bu değil midir?

İşte yaşamın asıl amacı da budur.

Canın tenden kopup giderken yanında götüreceklarının bilincinde olması ve doğru şeyleri beraberinde götürmesidir.

Belkide bütün mesele buradadır. Doğru şeylerin beraberinde götürülüp götürülmediği meselesindedir.

Bütün bu korkular, yok saymalar, telaşlar, feryatlar... doğru şeylerin beraberinde götürülmediği hissinden, sezgisinden kaynaklanıyor olsa gerek.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Oysa anlamına uygun bir yaşamın sahibi olabilsek, kendimizle, çevremizle, cümle kâinat ve varlıkla barışık şekilde bir yaşamın sahibi olabilsek, inanç ve idrak anlamında yanlış ve yetersiz yollara sapmamış olsak, eminiz ki ölümü de matem olarak değil, erenlerin yaptığı gibi kavuşmanın nişanesi olan şenlik atmosferinde karşılardık.

Hiç bir şey için geç değil, her zaman bir kapı açık.

Son nefese kadar dahi o kapı açıktır.

Başta kendimizde olmak üzere an itibariyle yaşamın tümüne, cümle kâinata güzellikler ve doğruluklar işleyelim.

Sevgiyi ve hoşgörüyü esas alarak, barışı ve kardeşliği ilke edinerek, dayanışma ve paylaşımı sunarak, rahmet ve merhamet denizinden damla misali yapabildiğimiz/ ulaşabildiğimiz/ verebildiğimiz herkese ve her şeye verelim/yapalım/sunalım.

Kinle, kibirle, maddiyatı esas alarak, paraya taparak, dünyada kalacak olan malımıza güvenerek, hasetle, nefretle, öfkeyle, maskaralıkla, düşmanlıkla... son nefesimizi verdiğimizde Hakk'a yürümek yerine gerçekten ölmüş oluruz.

Ölenin ten olduğu, canın baki olduğu bilinci, inancı, idraki, sezgisi, duygusu ile ebediyete intikal etmeden, gönül dünyamızı yoklayarak, düşünce denizimizi kirlerden arındırarak ağılattığımız varsa güldürerek, kırdığımız varsa tamir ederek, döktüğümüz varsa yerine koyarak, küstüğümüz varsa barışarak, incindiğimiz varsa hoş görerek... gönül rahatlığıyla, arınmış-durulmuş pirüpak olmuş bir şekilde son nefesimizi verdiğimizde ise ölmüş olmayız, Hakk'a yürümüş oluruz.

Temsili Resimler, Semboller

Evimizde mutlaka yolumuz ile ilgili, yolumuzun önderleri ile ilgili misal başta Hz. Ali olmak üzere On İki İmamların, Hacı Bektaş Veli'nin, Pir Sultan Abdal'ın ve daha başka erenlerimizin veya ziyaret ve türbelerimizin temsili resimleri, resimleri ve sembolleri olmalıdır.

Çocuklarımıza bu resimleri ve sembolleri, taşıdıkları anlamı ve değeri anlatmalıyız.

Özel bir günde (misal bu bir doğum günü olabilir) onlara güzel bir şekilde hazırlanmış, paketlenmiş bir halde bu temsili resim ve sembollerden hediye edebiliriz.

Yine evimizde mutlaka Alevi takvimi bulundurmalıyız.

Mümkün oldukça daha çok görselliğin ön plan çıktığı, inancımız ile alakalı kısa ve etkili sözlerin yer aldığı takvimlerden olsun.

Bu görseller çocuğumuzda ilgi, bilinç ve duyarlılığı geliştirecektir ve bu bilinç altına işleme tüm ömür etkisini gösterecektir.

Bazen bir resmin ve iki satırdan oluşan bir sözün etkisi bin tane eğitimden çok daha fazla olabiliyor.

Semah

Semah bizler için herhangi bir folklor oyunu değildir.

Özeldir, kutsaldır, değerlidir.

Yalnızca cem ibadeti esnasında ve ciddiyetle, huşu içerisinde dönlür.

Semahı çocuklarımıza bu çerçevede anlatmalı ve öğretmeliyiz.

Çocuklarımızın cemlerde semah dönmesi için destek olmalı, teşvik etmeliyiz.

Bununla beraber semahın ibadetin bir boyutu olduğu ve taşıdığı manayı da çocuklarımıza anlatmalıyız.

Anlatalım ki çocuklarımız semah döndüklerinde bunun ne manaya geldiğini bilsin ve bu bilinçle semahlarını dönsünler.

Semah konusunda çocuklarımıza aşağıdaki bilgilerden yola çıkarak bir ön açıklama yapabiliriz.

Semah nedir?

Aşkın en alt boyutunu dahi yaşamaktan uzak olanlar, bütün evrenin semah döndüğünü de anlamakta zorlanırlar.

Canların, ilahi bir aşkın tezahürü olarak mikro (cüzzi) düzeyde döndüğü semahı, bütün alem, cümle kâinat makro (külli) halde dönüyor.

İnsan, sonsuz vede sınırsız şu kâinatta küçük bir varlık.

Ama aynı zamanda Şah-ı Merdan'ında buyurduğu gibi küçük bir varlık olduğu halde bütün kâinatın sırrını/gizemini/kodlarını da içerisinde barındırıyor.

Semahta öyledir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bu sebepten semahımız ilahi bir aşkın dışı vurmuş halinden başka bir şey değildir.

Öyle tiyatro izler gibi semahı izlemek o aşk halinin izlerini bizlere göstermez.

İlahi aşkın izlerini görmek ve bu izlerden yola çıkarak onu yaşamak istiyorsak arayışlarımızı daha farklı bir boyuta götürmeliyiz.

Sıradan, basit, alışılageldik bir dans olarak veya tarihsel kökleri olan bir folklor oyunu olarak semahı düşünemeyiz.

Her şeyden önce semah, toplu halde yapmakla mükellef olduğumuz cem ibadetimizin bir parçası, bölümüdür.

Cem ki, bireysel mutluluk ve toplumsal huzurun hakim olduğu, nurani iklimlerin yaşandığı, insan-ı kamil olma yolunda adımların atıldığı, birliğin, kardeşliğin tesis edildiği, Hakk'a bağlılığın ve Ehlibeyte sevginin dorukta yaşandığı, cümle dargınlıkların ve küslüklerin giderildiği, kişinin özünü meydan getirip koyduğu, kendisini halkın ve Hakk'ın huzurunda dara çektiği... kısacası gerçek anlamda insan olmaya davetin gerçekleştiği ibadettir.

Cem ve onun bir bölümü olan semah, ulu Hünkarımız Hacı Bektaş Veli'ninde belirttiği gibi oyuncak olmayıp ilahi bir aşktır.

Semahı basit bir folklor düzeyine indirmek gerçeklere aykırı olduğu gibi haksızlıktır da.

Semah, ibadetimizin bir parçasıdır.

Nasıl ki bütün ibadetler onu uygulayanlar için özel ve kutsalsa cem ibadeti ve onun bir bölümü olan semah da biz Aleviler için aynı niteliktedir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bizler için kutsal ve ilahi bir aşk olan semahı dışarıda bakanların tam olarak anlayabilmeleri, bir fikir sahibi olabilmeleri için biraz daha detaylandırılmalıdır.

Çünkü semah öyle dışarıdan, seyirci olarak kolayca anlaşılacak bir şey değildir.

Yalın ayak, üryan-püryan olarak, tevhit halinde, cümle kâinatı emsal alarak, aşk ile semah dönmek, seyir için değil, Hakk için semah dönmek ilahi aşkın bir yansımasıdır.

Cem erenlerinin o nurlu cemallerine yansıyan ve dedenin “semahınız Kırklar semahı olsun” dileğiyle dönülen semahlar kemalet yolunda menzil almış olmanın ve böylece gerçeğe, sırrı hakikate bir adım daha yaklaşmış olmanın göstergesidir.

Söylenen her deyiş, her nefes, her tevhit, her miraçname semah dönen canları bir adım daha turnalar misali göğe ağartıyor.

Semahın ilahi bir aşk olduğunun bilincinde ve ayırdın da olarak aşk ile semah dönen canlar cümle varlıkla hemhal olup bütünleşirler.

Bütünleştikçe, cümle varlıkla bir oldukça, cümle varlıkta yok oldukça var olurlar.

İlahi bir aşk olan semah ancak bu manada olursa, bu amaçta olursa değerli olur.

Yoksa sıradan bir halkoyunu gösterisi düzeyinde kalır.

Alevi Hikayeleri

Çocuklarımıza yolumuzu anlatan, yolumuzun önderlerinin hayatını anlatan hikayeler okuyabiliriz.

Bu konuda kaynak kitap ve çalışma sıkıntısı var.

Fakat az çok bazı hikayeleri biliyoruz.

Örneğin Hacı Bektaş ve beştaşların hikayesini, Pir Sultan Abdalın hikayesini ve yine Hz. Ali'nin hikayelerini.

Erenlerimizin hayat hikayeleri, menakıpnameleri de bizler için önemli kaynaklardır.

Tüm bunlara ek olarak Kerbela olayını anlatan hikayeleri anlatabiliriz.

Yine kendi hayal gücümüzü kullanarak bazı hikayeleri anlatabiliriz.

Hikayelerimizde kahramanımız Hz. Ali olur, on iki imamlardan birisi olur, Pir Sultan, Hacı Bektaş veya herhangi başka bir yol erenimiz olur.

Bu tür anlatımlarda inanç öğelerini ve genel olarak çocuğumuza iyiliği ve doğruluğu anlatan örnekler verebiliriz.

Bu hikayeler çocuk üzerinde etki ediyor ve iz bırakıyor.

Çocuğun ilerideki yaşamına bile etki edebiliyor.

Bu sebepten önemli işlevi var bu hikayelerin.

Kitabın sonunda çocuklar için hazırlamış olduğum bazı hikâyeleri bulabilirsiniz.

Musahiplik

Musahiplik erkânı inancımızın en önemli erkânlarından birisidir.

Musahip demek yol kardeşi demektir, yolu birlikte yürüdüğün ve yaşadığın kardeşin.

Çocuklarımıza musahipliği anlatmalı, onlara şimdiden musahip tutmalarını (yol kardeşi edinmelerini gerektiğini) öğretmeli ve onların bu kardeşlik kurumunu yaşatmaları için özendirmeliyiz.

Peki nedir musahiplik ve günümüz şartlarında musahipliği yaşamak ve yaşatmak mümkün mü?

Musahip Arapça bir kelime olup “arkadaşlık eden, sohbeti güzel olan” anlamına geliyor.

Alevilik inancında ise anlamı, “ikrar verme, kardeş (yol kardeşi) edinmedir”.

Musahipliğin (Zahiri olarak) tarihsel çıkış noktası hakkında Alevi kaynakları genel olarak Hz. Muhammed’in Medine’ye Hicretinden (göçünden) sonra oluştuğu bilgisini veriyorlar (bazı kaynaklar Mekke de ilk dönem Müslümanları arasında da musahipliğin meydana geldiğini belirtse de genel kanı Medine’de ortaya çıktığı yönündedir.

Yine musahipliğin oluşumu ile ilgili bazı Batını anlatımlarda var.

Batın, kavramına uygun olarak Zahiri anlatımlardan farklılıklar içeriyor.

Batını anlatımlar musahipliğin ikrar olduğunu belirtip ilk ikrarında daha kâinat var olmadan “Bezm-i Elest’te” (Ruhlar Meclisi) verildiğini belirtiyorlar.

Yüce Yaratıcı “Ben sizin Rabb’iniz miyim?” diye sorup “evet” cevabını alıyor bu mecliste.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Allah bu evet cevabı üzerine kâinatı var ediyor.

Dolayısıyla musahiplikte ikrar Bezm-i Elest'teki ikrarın devamıdır.

Hz. Muhammed ile Hz. Ali'nin musahipliği, Batın kaynaklarda “Kırklar Ceminde” gerçekleşiyor.

Batını anlatımların devamında yerin gök ile ve Cebrail'in Hz. Adem ile musahip olduğu, Hz. Musa ile Harun'un (yine Hz. Musa'nın Hızır ile), On İki Havarinin bir biriyle musahip olduğu bilgisini ve daha benzer bilgileri veriyor.

Bu bilgilerden sonra gelelim günümüz şartlarında muhasipliğin anlam ve önemine.

Yaşam sürekli olarak değişiyor.

Üretim ilişkileri, tüketim alışkanlıkları, iletişim teknolojileri alanındaki akıl almaz yenilikler, tıp alanındaki gelişmeler, inanç ve kültür farklılığı olan toplumlarla kurulan ilişkiler, aile ve ölüm gerçeğine yaklaşımdaki değişimler... ve daha yığınla birey üzerinde direkt olarak etki eden, bireyin yaşama bakışını şekillendiren olumlu olumsuz değişimler, gelişmeler...

Farkında olunsun ya da olunmasın şu yer kürede yaşayan her topluluk bundan şu veya bu boyutta etkileniyor.

En kapalı, bağınaz, gerici, çağın gerisinde kalmakta ısrar eden toplumlar bile dışa yansıtmasalar bile içten içe bir değişimi, gelişimi yaşıyorlar.

Belki görünür hayata, toplumsal düzene yansımaları olmuyor veya sınırlı oluyor ama emin olalım ki en bağınaz toplumlar bile içten içe fokurduyor.

Ortodoks ve katı olan toplumlar bile gelişen iletişim teknolojilerinin önemli rolü sayesinde değişmeye direnmekte

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

zorlanırken gelişmeye açık olan Alevilerin değişimden etkilenmemeleri kaçınılmazdır.

Post modern zamanlarda yaşayan Alevilerin değişimden etkilenmeleri ve bu etkilenme sonucu bazı değerleri koruma ve yaşatma noktasında sorgulayıcı olmalarını doğal karşılamak gerekiyor.

Geçerliliği ve çağımızda işlevselliği sorgulanan değerlerden biriside musahipliktir.

“Eskiden insanlar aynı köyde, aynı üretim ilişkileri içerisinde, dar bir çevrede, aynı kültür ve bilgi düzeyinde yaşıyorlardı.

Bu anlamıyla musahiplik anlaşılır ve önemli bir kurumdur.

Ancak günümüzde artık işlevini yitirmiştir.”

Sorgulayıcıların getirmiş oldukları temel eleştiri noktası bu şekildedir.

Peki gerçekten musahiplik günümüzde anlam ve önemini yitirdi mi?

Toplumsal boyutunu yitirmiş olan musahiplik kurumunun inançsal manada bir anlam ve önemi yok mu?

Biz olaya biraz farklı ve geniş bakmaya çalışarak düşüncelerimizi paylaşalım.

Öncelikle samimi ve iyi niyetle yapılan, anlam verme ve öğrenme isteği ile yapılan her eleştiriye, öneriye açık olmak gerekiyor.

Bu anlamıyla yukarıda özetlemeye çalıştığımız eleştiriler ilk bakışta doğru ve yapılan tespitler yerindedir.

Ancak diğer yandan bu tespitlerin doğru olması musahiplik kurumunu geçersiz kılmıyor ve günümüzde değil, gelecekte de musahipliğin var olması önünde bir engel teşkil etmiyor.

Nasıl oluyor bu?

Musahipliği dar bir çerçevede ele almak ve musahipliği şekilselliğe indirgemek yanlıştır.

Yine musahipliğin inançsal boyutunu, musahiplik erkanını görmezden gelerek sadece “toplumsal anlamda işlevi olan, insanların yaşamın gündelik sorunlarında ve sıkıntılarında dayanışma birlikteliği” olarak görmek de yanlıştır.

Musahiplik, dünyevi sorunların, sıkıntılarının, zorlukların giderilmesi için var olan bir kurumlaşmanın çok çok ötesindedir.

Her şeyden önce musahiplik Muhammed-Ali yoluna bağlılığın gereklerindedir.

Zahiri manada yani görünür şeklinden ziyade batını manada görünmeyen şekliyle de var olan, canın cesedi terk-i diyar etmesiyle de devam edecek olan bir kardeşlik birliğidir musahiplik.

Batını anlamda her zaman olacak olan bir kardeşlik kurumu olan musahiplik şüphesiz ki zahiri anlamda da şekil ve biçime takılmadan, özü esas almak suretiyle varlığını ilk insandan son insana dek sürdüreceğ olan bir kurumsallaşmadır.

Sembolik olarak ilk insan olan Âdem peygamberin yaşamsal sıkıntıları gidermek gibi bir derdi olmadığına göre Cebrail ile musahipliğini, yine yerin gök ile musahipliğini bu çerçevede ele almak ve anlam vermek gerekiyor.

Zaman değişmiş, şartlar değişmiştir.

Ancak insanın kardeşliğe olan ihtiyacı bitmiş midir?

İnsanın gerçek anlamda sahiplenilmeye, sahip çıkılmaya ihtiyacı bitmiş midir?

Ekonomik olarak kimse kimseye bağımlı ve muhtaç olmayabilir.

Peki dostlukla örülmüş, içinde inanç, samimiyet, çıkarızsızlık, fedakârlık, özümseme, güçlendirme olan bir kardeşliğe, değil bu dünyada her alemde ihtiyaç yok mudur?

Musahiplik tamda bu değil midir?

Musahiplik sadece bazı yaşamsal sorunların giderilmesi değildir.

Onunla beraber ötelere ötesinde devam edecek bir kardeşliktir.

İnsanın aynı anne ve babadan olması insanı kan yoluyla (irade dışı olarak) kardeş yapar.

Ancak musahiplik insanın iradi olarak, bilinçli bir tercihle, ikrar vererek kendisine bir kardeş seçmesidir.

Asıl kardeşlik bu değil midir?

Böylesi bir kardeşlik her zaman ve şart altında gerekli ve zorunlu değil midir?

Bir musahip New York'ta yaşıyor olsun, diğeri İstanbulda.

Bu aradaki mesafeler engel değil ki.

Önemli olan ruhta, duyguda, düşüncede, inançta, gönül birlikteliğinde birlikte olmaktır.

Bunlar içinde yan yana olmak, aynı mahallede yaşamak gerekmiyor.

Bize göre eski çağlardan ziyade asıl günümüzde musahipliğe ihtiyaç vardır.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Asıl günümüz insanı kardeşliğe, samimiyete, içtenliğe, çıkarsızlığa, dostça ve pazarlıksız bir gülümsemeye, sarılmaya ihtiyaç duyuyor.

Günümüz kapitalist sistemi ve bu sistemin her şeyi rekabet temelinde oluşturmasıyla yapmacık, çıkarıcı, gayri samimi, görünen sevimliliğın ardına saklanmış olan memnuniyetsizliği ile insanlar aslında daha çok samimiyete, dostluğa, içtenliğe kardeşliğe ihtiyaç duymaktadırlar.

İşte musahiplikte tam bu ihtiyaca tekabül etmektedir.

Sonuç olarak musahiplik için esas alınması gereken biçimsel kurallardan ziyade özdür.

Toplumsal dayanışma, gündelik sıkıntılardan ziyade inançsal boyutudur.

İnsanı insan yapan, diğer varlıklardan ayrı ve özel kılan duygulara, düşüncelere yönelik olduğundan, salt bu dünyadaki bir kardeşlikle sınırlı olmadığından, nasıl can sonsuza dek var olacaksa musahiplikte sonsuza dek var olmanın kurumudur.

Kısa soru ve cevaplar

Bu kısa soruları çevremde bulunan yaşları 8 ile 12 arasında değişen çocuklardan aldım.

Elbette bu ve benzer sorulara farklı cevaplar vermek mümkün.

Yine çocukların gelişmişlik düzeylerine ve ilgilerine göre daha kapsamlı ve geniş cevaplar vermek mümkün.

Örnek olma noktasında bu cevapları buraya aldım.

Bu ve benzer sorulara Aleviliğin temel esaslarından yola çıkarak daha geniş cevaplar verebiliriz.

Allah insanı ve dünyayı niye yarattı?

Allah tüm bu kâinatı ve dünyayı biz insanlar için var etti.

Bizleri sevdiği için Allah bizleri yarattı.

Bizler var olduğumuz için, özel ve değerliyiz. Bunun bilincinde olarak yaşamalıyız.

Allah bizleri kendi varlığından var etti.

Bizler bu dünyada hareketlerimizde özgürüz. İyi ve kötüyü seçebiliyoruz. Allah bize akıl ve vicdan vermiş.

İyi ve kötü ayrımı yapabiliyoruz ve bizler iyiyi seçmeli, iyi şeyler yapmalıyız.

Böyle iyilikler ve güzellikler yaparak, kötülüklerden uzak durarak yaşamımızı yaşarsak mutlu oluruz ve dünyaya geliş nedenimizde anlam kazanır.

Yoksa hep huzursuz oluruz ve dünyaya gelmiş olmamızda bir anlam kazanmaz.

Allah neden peygamberler gönderdi?

Gelmiş geçmiş tüm peygamberler bizler için ayırım olmaksızın önemlidir, değerlidir, kutsaldır.

Allah bu peygamberleri yanlış yapan, hata işleyen insanlara tekrar neden dünyaya geldiklerini hatırlatmak için gönderdi.

İnsanların doğru bir yaşam sürmeleri, yaşamlarını değerli bir şekilde geçirmeleri için gönderdir.

Peygamberlerde kitaplarla bu güzellikleri insanlara tekrar hatırlattılar.

Allah beni seviyor mu?

Allah seni sevmeseydi dünyaya gelmezdin.

Allah seni sevdiği için yarattı ve Allah'ında senden isteği onu sevmendir.

Allah'ı sevmek tüm yaşamı ve yaşamınla ilgili her şeyi, herkesi, tüm insanları sevmendir.

Yaşama sevgiyle bakmandır.

Her zaman için güzellikler yapman, senden yardım isteyeneye yardım etmendir.

Ne zaman ve nasıl dua etmeliyim?

İmkânın oldukça ceme katılmalı, on iki hizmetlerde görev almalı, semah dönmelisin.

Bunun dışında ne zaman istersen, ihtiyaç duyarsan duanı edebilirsin.

Dua ederken ellerini açabilirsin, kalbine koyabilirsin.

İstediğin dilde, istediğin şekilde duanı edebilirsin.

Seninle Allah arasında herhangi bir sınır yoktur.

Allah sana, senin kadar yakındır.

Hata ve yanlış yaptığında ne yapmalıyım?

Hata ve yanlış yaptığında elinden geldiğince hatalarını düzeltmeye çalışmalısın.

Hata yaptığın, yanlış yaptığın kişilerden özür dilemelisin.

Özünü dara çekmelisin.

Yani kendi kendini sorgulamalı ve bir daha aynı hataları yapmamaya kendine söz vermelisin.

Küçük yalan söylersem günaha girer miyim?

Yalanın küçüğü ve büyüğü olmaz.

Asla ama asla yalan söylememelisin.

Her zaman için doğru olanı söylemelisin.

Her yalan söylediğinde bu diğer insanların sana olan güvenlerini sarsar, insanlar daha sana güvenmez.

Her yalan söylediğinde en çok bundan sen zararlı çıkarsın.

Yalanın, kötülüğün sana hiç faydası yok.

Bu dünyadaki denge iyilik ve doğruluk üzerine kurulmuştur.

Bu iyilik ve doğrulukta yalanın ve kötülüğün yeri yoktur.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Sana belki o an dezavantaj gibi gelebilir fakat sen yalan söylemeyerek iyi bir şey yaparsın ve bu iyiliğin karşılığını mutlaka alırsın.

Allah'tan korkmalı mıyım?

Allah seni sevdiği için yarattı.

Seni sevmeseydi yaratmazdı.

Allah'ın senden isteği ve dileği onu sevmen ve iyiliklerde bulunman, sevgiyle ve saygıyla yaşamandır.

Tüm insanlara ve doğaya karşı sevgiyle yaklaşman ve koruyucu olmandır.

Unutma ki Allah'ın merhameti, bereketi ve rahmeti sonsuzdur, sınırsızdır.

Allah'a sevgiyle yaklaş, Ondan korkma.

Eğer yanlış yaparsan hemen yanlışını düzeltmeye çalış ve bir daha yanlışlar yapmamaya çalış.

Bunun için özünü dara çek, dua et ve kendi kendine Allah'ın huzurunda söz ver, bir daha yanlış yapmayacağına.

Allah nerede?

Allah bizlerle birlikte.

Allah her yerde.

Allah bizlere, bizden daha yakın.

Allah'ı uzakta arama.

Allah'ı bir insan gibi düşünme, bir ak sakallı dede gibi düşünme.

Gördüğün her varlık Allah'ın bir eseri.

Dolayısıyla bir yansıması.

Fakat bu eserler Allah'ın kendisi değildir.

Allah'ı somut olarak, yani elle tutulur tanımlamak mümkün değil.

Allah'ı aklımız ve kalbimizle biliriz, hissederiz.

Hız. Ali neden önemli?

Hız. Ali, Ehlibeyttendir.

Ehlibeyt ise Allah'ın en özel varlıklarıdır.

Ehlibeyt daha yer ile gök yaratılmadan nur olarak varlardı.

Allah onları dünyaya insanlara ebedi olarak doğruları gösterecekleri diye, Allah sevgisini kalplerine bir daha çıkmayacak şekilde koysunlar diye gönderdi.

Ne yazık ki çok insan bunu anlamadı, anlamak istemedi.

Kendi benlikleri ve dünya hırsı onların kalplerini kapladı.

Çok küçük bir insan topluluğu Ehlibeyti anladı ve onları severek onların yolunda gidiyor.

İşte sende o Ehlibeyti sevenlerdensin.

Ehlibeyt, yani Hız. Muhammed, Hız. Ali, Hız. Fatma, Hız. Hasan ve Hız. Hüseyin bir bütündür.

Bunları birbirinden ayırmak imkansız.

Onlar aynı nurun farklı farklı parçalarıdır.

Hız. Ali'yi ve Ehlibeyti sevmek, onların yolunda gitmek, onlara bağlı olmak inancımızın temelidir.

Alevilikte dede ve ana demektir?

Dede ve ana Alevilerin inanç anlamında önderidirler.

Dedeler ve analar cem ibadetini yönetirler, canların sorunlarını dinler onlara nasihat eder, onlara yol gösterirler.

Dedeler ve analar bilmeyenlere Aleviliği anlatırlar, Aleviliğin ilke ve kurallarının ne olduğunu hatırlatırlar.

Muharrem orucu tutmak zorunda mıyım?

Yaşın küçük olduğundan ve gelişme çağında olduğun için oruç tutmak zorunda değilsin.

Fakat 12 (15) gün boyunca et ve etli yiyecekler yemeyebilirsin.

Yine 12 gün boyunca cemevine diğer arkadaşlarıyla beraber gidebilir, sohbetleri dinlersin.

Mersiyeleri birlikte söyleyebilir, birlikte gülbankları okuyabilirsin.

Uyumadan önce hangi duayı okumalıyım?

Seninde bildiğin gibi istediğin dilde ve istediğin şekilde dua edebilirsin.

Dua etmek için illa gece olması veya gündüz olması gerekmiyor.

Sana şu duayı örnek olarak veriyorum.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Sen yine de dilediğin gibi, içinden nasıl geliyorsa öyle duanı edebilirsin.

Duada esas olan samimiyettir, biçim değildir.

Duanı bitirdikten sonra elini kalbine koy, sonrada dudaklarına götürüp niyaz et.

Allah'ım,

Annemi, babamı ve bütün ailemi

Kazalardan, belalardan koru.

Onları bana bağışla.

Beni de onlara bağışla.

Beni Ehlibeytin yolundan ayırma.

Bana ve sevdiklerime güzellikler nasip eyle.

Dünyada savaşlar, açlık ve ölüm olmasın.

Tüm kötülükler yer yüzünde silinsin, Yezitlikler olmasın.

Tüm insanlar barış ve huzur içinde yaşasınlar.

Allah, eyvallah.

Yeni Doğan Çocuk İçin Okunacak Dua

Ya Hakk;

bu yavrumuzu ailesine bağışla, ailesini de ona bağışla.

Ailesine ve insanlığa hayırlı bir evlat olsun.

Sağlıklı, bereketli, uzun bir ömür nasip et.

Kazalardan, belalardan, kötülerden ve kötülükten koru.

Daraldığında, zorlandığında Hızır'ı yoldaş eyle.

Yolunu yolsuza, işini nursuza düşürme.

Hakk ve hakikat yolunda,

Ehlibeyte bağlı olarak yaşamayı bu yavrumuza nasip kıl.

Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali!

Çocuğun Kırkı Çıkartılırken Okunan Dua

Allahım; kırkını çıkarttığımız bu yavrumuzun ömrü, döktüğümüz bu su gibi berrak, duru, sağlıklı ve uzun olsun.

Evimize birlik, huzur ve bereket getirsin.

Ailesine ve cümle insanlığa yararlı olsun.

Yavrumuzun ve ailesinin dilekleri ve muradları Hakk katında kabul olsun.

Ehlibeyte bağlı ve yolunda yürüsün.

Allah, eyvallah.

Öyküler

Ali'nin 12 Hizmette İlk Günü

Pazar günleri geç uyandığı halde, bu pazar sabah erkenden uyandı Ali.

En güzel gömleğini ve pantolonunu giydi.

Banyoya girip elini yüzünü yıkadı, dişlerini fırçaladı, saçlarını düzeltti ve öyle mutfakta kahvaltı hazırlayan annesinin yanına gitti.

Annesi, “Aliciğim bu gün erken uyandın hayırdır” dedi, gülerek.

“Anne çok heyecanlıyım” dedi Ali. “İlk defa cemde 12 hizmetlerde yer alacağım”.

Annesi Ali'nin heyecanını görünce içten içe sevindi, gurur duydu oğluyla.

Kahvaltılarını yaptıktan sonra hep birlikte ailece lokmalarını hazırlayıp cemevine gittiler.

Cemevine vardıklarında diğer canlarda yavaş yavaş geliyorlardı.

Ali, kendisi gibi 12 hizmetlerde görev yapan arkadaşlarını görünce biraz sakinleşti ama hala çok heyecanlıydı.

Annesi, babası diğer canlarla cemevinin salonunda çay içiyor sohbet ederken Ali ve diğer 12 hizmet görevlileri cem meydanına gidiyorlardı.

Ali cem meydanına gitmeden annesi ve babasının yanına geldi. Annesi de babası da Ali'ye sarıldılar, öptüler ve ikisi birlikte; “hizmetin daim ve Hak katında kabul olsun oğlum” dediler.

Ali cem meydanına girmeden ayakkabılarını çıkarttı.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Eşige basmadan diğer 12 hizmet görevlileri gibi kapıya üç defa niyaz etti ve öylece cem meydanına girdi.

Meydanda 12 imamların ve diğer uluların temsili resimleri vardı.

Cemi yönetecek dede, rehber ve zakirle konuşuyordu.

Dede, 12 hizmet görevlilerini görünce ayağa kalktı onlara doğru yürüdü.

Hepsini teker teker öptü. 12 hizmet görevlileri de dedenin elini öptüler.

Dede Ali'yi alnından öptü.

Aynı anne ve babasının dediği gibi, “Hizmetin daim olsun.

Hakk katında kabul ve makbul olsun.

Allah seni bu yoldan ayırmasın. Bozatlđ Hızır daima yardımcın ve yoldaşın olsun” diye Ali'ye dua etti.

Dedenin duasına hep birlikte “Allah Allah” diyerek katıldılar.

Nihayet o an geldi.

Ali'nin annesi ve babası da dahil olmak üzere tüm canlar cem meydanına gelince cem başladı.

Hizmetler yapıldı, deyişler çalındı, mersiyeler okundu, semahlar dönüldü... cümle canlar cem oldular, birlik oldular, ibadet ettiler, dua ettiler, özlerini meydana getirip dara çektiler.

Cem başlayınca Ali'nin heyecanı ve sevinci arttı.

Tüm dualara katıldı.

Deyişleri söyledi, semah döndü, mersiye okunurken gözlerini kapatıp mersiyeyi okudu.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

12 hizmetlerde Ali'nin hizmeti sakacı hizmetiydi.

Yanında Merdan ve Songül ile birlikte bu hizmeti yerine getirdi.

Saka hizmetini üçü birlikte yaptı.

Gülbankı birlikte okudular ve yine canlara saka suyunu birlikte dağıttılar.

Cem mühürlenip lokmalara geçilince anne ve babası Ali'nin yanına geldiler. Ona sarılıp öptüler. Hizmetinden dolayı kutladılar. Dede de yanlarına geldi. Onları tebrik etti. Tekrar Ali'ye dua etti.

O akşam Ali eve gelince hep cemden konuştu annesi ve babasıyla.

Uyuma zamanı gelince annesi yatağına koydu Ali'yi. Yorganını çekti. Alnından ve yanağından öptü, kokladı.

“Canım oğlum sen bu gün çok güzel bir hizmet yaptın. Seninle gurur duyuyorum.

Sen güzel bir insan ol. Hiç bir zaman haksızlık yapma, kimsenin hakkını yeme, yalan söyleme. Doğru yoldan ayrılma. Karşına zorluk çıksa dahi ayrılma. Eğer doğruluktan ayrılmazsan Hak seni her zaman korur. Hz. Ali her zaman seninle olur” dedi.

Annesi odadan çıkınca Ali elini kalbine koyup şu duayı okudu:

“Allah'ım,

Annemi, babamı ve bütün ailemi kazalardan belalardan koru.

Onları bana bağışla.

Beni de onlara bağışla.

Beni Ehlibeytin, Hacı Bektaş Velinin, Pir Sultan Abdalın yolundan ayırma”.

Duasını bitirdikten sonra niyaz etti ve öylece uyudu.

Hız. Ali'nin İnsanlığa Hizmeti

“Anne sen her gece uyumadan bana masal okuyorsun ya, anneannemde sana masal okur muydu böyle her gece?”

Soruyu annesine soran Turna'ydı.

Annesi Fatma tam masal kitabını açmış kızına masal okuyacakken soruyu sormuştu Turna.

Yatağın başucunda yanan lambanın aydınlığında kızına baktı Fatma.

İçini tarifsiz bir sevinç kapladı. Saçlarını öptü, kokladı.

Annesi bunları yaparken Turna hala annesinden cevap bekliyordu.

O her şeyi bilmek ve keşfetmek isteyen haliyle annesine bakıyordu.

“Evet Turna'cığım, annem, yani anneannemde bana masal anlatırdı.”

“Peki hangi masalları anlatırdı sana anne” diye sordu Turna.

“Kitaptan okumazdı annem.

Ezbere bilirdi masalları ve onları anlatırdı.”

“Anneciğim bana anneannemin sana anlattığı masallardan birisini anlatır mısın” diye sordu Turna.

“Aklımda çok kalmadı onlardan Turna'cığım.

Ama benim nenemin bana anlattığı ve hiç unutmadığım masallar var. Onlardan birisini anlatmamı ister misin” diye sordu Fatma.

“Evet anne, isterim.”

“Peki o halde anlatıyorum” dedi Fatma.

Kitabı kapatıp komodinin üstüne indirdi.

Turna'nın ellerini tuttu ve başladı nenesinden dinlediği masallardan birisini anlatmaya.

“Hz. Ali bir gün oğulları Hasan ve Hüseyin'i yanına alıp yola çıkmış.

Oğulları babalarını o kadar çok sever ve sayarlarmış ki babalarına sormamışlar nereye gidiyoruz diye.

Hz. Ali de onlara söylememiş nereye gideceklerini.

Yanlarında bir kaç günlük yiyecek ve içecek almışlar bir de bazı malzemeler almışlar.

Daha gün doğmadan yola çıktıkları için sabahın serinliğinde epey yol almışlar.

Gün ortasına kadar aralıksız olarak yol gitmişler.

Bir kaç tane tam yeşil olmayan fakat yeşilimsi rengi olan çalının yanına geldiklerinde Hz. Ali demiş ki; 'burada duruyoruz.'

Orada durmuşlar.

Güneşten korunmak için küçük bir çadır kurmuşlar ve bu çadır altında biraz dinlendikten sonra Hz. Ali çocukları Hasan ve Hüseyin'i karşısına alıp onlara buraya neden geldiklerini ve burada ne yapacaklarını söylemiş.

'Oğullarım, burası çöl.

Gördüğünüz gibi şu bir kaç çalının dışında hiç bir şey yok.

Buradan geçen kervanlar yollarını şaşırırsa veya herhangi başka bir sebepten içecekleri tükense şuracıkta susuzluktan ölürlür.

Biz buraya geldik, çünkü burada bir kuyu açacağız.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Buradan yolu geçenler içsinler diye.

Biliyorum ki kafanızda çokça sorular var.

Evet, burası bizim toprağımız, arazimiz değil.

Burası hiç kimsenin değil.

Aslında oğullarım tüm dünya hiç kimsenin değil ve aynı zamanda her şey herkesin.

Burada kuyu açtığımızda kimse bize para vermeyecek.

Biz burada kuyu açmakla insana ve insanlığa hizmet etmiş olacağız.

Çünkü güzel oğullarım, insana ve insanlığa hizmet etmek şu dünyada en değerli olandır.

Bir insana hizmet etmek tüm insanlığa hizmet etmektir.

Yine bir insana kötülük yapmak tüm insanlığa kötülük yapmaktır.

Bize düşen; daima bıkmadan şu dünyada güzellikler yapmaktır, iyilikte bulunmaktır.

Hemde şimdi yapacağımız gibi kimseden hiç bir karşılık beklemeden, hiç kimseden bir şey istemeden iyilik yapmaktır.'

Hz. Ali konuşmasını bitirince 'hadi oğullarım şimdi iş başına demiş' ve başlamışlar kuyuyu kazmaya.

Çok zahmet ve zorlukla da olsa kuyuyu bitirmişler ve suyu çıkarmışlar.

Oradan gelip geçen ve susuzluktan bağı yananlar kuyuyu görünce her zaman için Hz. Ali'ye ve oğullarına dualar ederlermiş.

Turna'cığim nenem derdi ki Hz. Ali böyle çok kuyu yapmış, çok bahçe dikmiş ve aradan bin sene geçtiği halde hala o bahçelerdeki

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

ağaçlar meyve veriyormuş ve hala insanlar Hz. Ali'nin açmış olduğu kuyulardan su içerlermiş.

Nenem bu ve bunun gibi masalları anlattığında hep derdi ki; 'iyi insan ol Fatma kızım.

Kimseye yalan söyleme, kimsenin kalbini kırma.

Rızası olmadan kimsenin bir şeyini alma.

Böyle olunca her işin rast gider, yolun hiç bir zaman kötülerin yoluna düşmez, her zaman başarılı olursun.

Çünkü Hz. Ali'de böyle yapmıştır. Sende böyle yapmakla onun yolunda gidersin.”

“Bende hep insanlara yardım edeceğim anne” dedi Turna.

“Aferin benim Turna'ma, güzel kızıma.

Hadi şimdi uyu, güzel rüyalar gör.”

Tekrar kızını öptü kokladı.

Fatma odadan çıkarken Turna Hz. Ali'nin meyve bahçelerinde dolaşıyordu artık.

Dilan Semah Dönüyor

“Dilan'ım, güzel kızım, biliyorum çok istekli değilsin.

Annen olarak sana tavsiye ediyorum.

Elbette yine de gitmek istemiyorsan gitmeyebilirsin.

Sana bunun için kırılmam ve darılmam”.

“Tamam anne, madem öneriyorsun, gideceğim.

Ama anne yine de bak sana şimdiden söyleyeyim, eğer hoşuma gitmezse bir daha gitmem.

Kırılmaca, darılmaca yok, anlaştık mı?”

“Söyledim ya güzel kızım.

Hiç gitmesen bile sana kırılmam, darılmam”.

Bu sohbetin ardından Dilan gelip annesine sarıldı.

Saçlarından öptü. “Güzel annem, anlayışlı annem, Şehriban sultanım benim” dedi ve gülerek odasına gitti.

Şehriban ana odasına giden kızının ardından boyuna baktı, omuzlarına dökülen saçlarına, daha dün bir bebekken şimdi nasıl alımlı ve güzel bir genç kız olduğuna. İçinden gurur duyuyordu kızıyla.

Şehriban ana, bu koskoca şehirde, bin bir emek ve zahmetle, parasızlık ve diğer sorunlara rağmen çocuklarını büyütmüş, elinden geldiğince onların Hakk inancı ve hakikat yolunda yaşamaları için gayret göstermişti.

Şehre geldikleri ikinci yılda eşini bir iş kazasında kaybedince çocuklarına hem analık hem babalık yapmaya başlamıştı Şehriban ana.

Büyük şehrin sorunları ve koşulları ile köy yaşantısını kıyaslamak bile abesti.

Şehriban ana her şeyi ile yabancı bu diyarlarda yaşam mücadelesi vermiş, canını dişine takmış ve tüm zorluklara rağmen yine de çocuklarını namerde muhtaç etmemişti.

Herkesin acısı kendisine göre önemli ve büyüktü.

O sebepten kimse içini bilemezdi Şehriban ananın.

Onca zorluk ve sıkıntıda bile asla inancını yitirmemiş, asla hakikate yabancılaşmamış, her zorlukta ve darlıkta Hakk'a sığınmış, her haksızlık ve kötülükte Onu vekil tutmuş ve bu güne kadar gelmişti.

Dilan en küçük çocuğuydu.

Babası kaza yapıp Hakk'a yürüdüğünde daha anne karnındaydı.

Nazlıydı, özeldi.

Bu nedenlerden dolayı birazcık şımarıktı ve modern şehir yaşamının, çevrenin etkisi altındaydı.

Şehriban ana Dilan'ın yüreğini biliyordu anne olarak.

Fakat içinde bir yerlerde bir kuşku yok değildi.

Bu sebepten Dilan'ın cemevinde hizmet etmesini ve böylelikle yüreğine Ehlibeyt aşkının, Ali sevdasının düşmesini istiyordu.

Dilan'ı etki altında bırakmak istemediği için sevincini belli etmemişti.

Fakat az önce Dilan'ın semah dönme teklifini kabul etmesi ve böylelikle cemevine gidecek olmasına çok sevinmişti.

Akşama doğru Şehriban ana ve Dilan cemevine geldiler.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Şehriban ana Dilan'ın rahat etmesi ve etki altında kalmaması için Dilan'ı kapıda bırakıp cemevinin yakınlarında oturan Fatma ve Muharrem canların evlerine gitti.

Gitti gitmesine fakat aklı fikri Dilan'daydı.

Kızıyla vedalaştığında içinden ona dua etti. “Allah'ım yüreğimi biliyorsun.

Bu yavrumu Hakk inancından ve hakikat yolunda ayırma” dedi sessizce.

Dilan aslında semah dönmek istemiyordu.

Cemevine gelmek, bu ortamda bulunmak istemiyordu.

Elbette inançsız değildi.

Hatta küçükken annesi onu cemlere getirmişti.

Ama bir süreden sonra bahaneler uydurmuş ve gelmemişti.

Gelse dahi yorulmuş ve sıkılmıştı.

Annesi de bu durumu gördüğünden onu daha birlikte getirmemişti.

Sırf annesi mutlu olsun diye gelmişti.

Annesini kıramazdı.

Ama bu ilk ve son defaydı.

Annesine diyecekti ki 'bak anne gittim, ama bana göre değil'.

Planı hazırды Dilan'ın.

Bu yarı sıkılğan ve cool hali ile cemevine girdi.

Girişte kendisi gibi semah dönecek olan, 12 hizmette görev yapan ve daha başka kurslar için orada olan canlar vardı.

Çoğuda kendisi gibi gençti.

“Merhaba Dilan, hoş geldin” dedi birisi güler bir yüzle.

Bunu söyleyen, Dilan'ın köylüsü ve aynı zamanda çok uzaktan da olsa akrabaları olan Umut'tu.

Umut, cemevinin gençlerindendi.

Cemlerde 12 hizmette görev alıyor, yanı sıra kurslara katılıyor, gençlik kolunda aktif olarak çalışıyordu.

Umut'un haberi vardı Dilan'ın geleceğinden.

Şehriban ana en son yapılan cemde dede ile konuşmuş, durumu anlatmıştı.

Dilan yabancı olduğu halde yabancılık çekmiyordu.

Umut dışında da tanıdıkları vardı.

Bir çoklarının isimlerini bilmese dahi tanıyordu, sima olarak.

“Semah ile ilgili dersimiz birazdan başlayacak” dedi umut.

Birlikte cem meydanına doğru yürüdüler.

Umut ayakkabılarını çıkarttı, kapıya niyaz etti ve eşiğe basmadan içeri, cem meydanına girdi.

Dilan da ayakkabılarını çıkarttı, kapıya niyaz etmeden fakat eşiğe basmadan içeri girdi.

Cem meydanına girince Dilan'ın ilk dikkatini çeken cemevinin kubbesinden sarkan kocaman avize oldu.

Cem meydanı Dilan'ın hatırladığı cemeviden çok daha ferah ve aydınlıktı.

Dilan biraz ürkek biraz tedirgin bir şekilde Umut'un ardı sıra dede ve diğer canların yanına geldi.

Umut dedenin elini öptü, dede üç defa Umut'u yanaklarından öptü. Dilan da gayri ihtiyari dedenin elini öptü.

“Dedem bu Şehriban ananın kızı Dilan.

Sana bahsetmişti.

Bizlerle birlikte semah dönmek ve 12 hizmetlerde görev almak istiyor” dedi Umut.

“Eyvallah, hoş gelmiş Dilan” dedi dede.

Cemevinin dedesi olan Ali Haydar dede 45 yaşlarında birisiydi.

Sadece bu cemevinde değil, nerede hizmet ihtiyacı olursa oraya koşan, aileden aldığı eğitim ve inançla modern zamanların okul eğitimini birleştirmiş ve böylece yeni kuşak dedeler arasında çok öne çıkan birisiydi.

Özellikle gençler tarafından çok seviliyordu.

Gençlerle onların dillerini konuşuyor, din ve inanç hakkında ve yine genel konular hakkında gençler hiç çekinmeden sorular sorabiliyor, muhabbet edebiliyorlardı Ali Haydar dede ile.

Gençlere verdiği cevaplar oldukça açıklayıcı, ikna edici ve dayanaklı bilgiler içeriyordu.

Bu sebepten Ali Haydar dede çevre cemevlerinde ve genel toplumda dikkat çeken birisiydi.

Gelecekte topluma çok daha iyi hizmet edecek potansiyele sahipti.

Ali Haydar dede bağdaş kurup oturunca 12 hizmet görevlileri de oturdular.

Cemal cemale oturdukları için herkes bir birini görebiliyordu.

Dilan yerde oturmaya alışkın olmadığı için ilk bir kaç dakika zorlandı, sonrasında yavaş yavaş oturma düzenine alıştı.

“Sevgili canlar” diye söze başladı Ali Haydar dede. “Bu gün sizinle hizmet üzerine konuşacağım. Ardından da semahın anlamı ve önemi hakkında biraz kelimeler edeceğiz. Ondan sonrada isterseniz Cafer Sadık canımız bize deyişler çalar, semah döneriz.

Sevgili canlar, sizler burada hizmet ediyorsunuz, hizmet etmek istiyorsunuz.

Peki bu hizmetin anlam ve önemini biliyor musunuz?

Sosyal, siyasal, kültürel, sportif ve daha bir çok nedenden dolayı insan inandığı, değer verdiği şeylere maddi ve manevi olarak hizmet eder.

Mesela bir siyasi partinin üyesi olur ve o partinin yerel kurullarında çalışır, o partinin çalışmalarını yürütür, maddi olarak destek sunar, çeşitli sorumluluklar alıp yöneticilik yapar.

Yine kültür kurumlarında, spor derneklerinde üye olarak, yönetici olarak çalışmalar yapar, maddi ve manevi destekte bulunur.

Bütün bu çalışmalar kesinlikle değerli, önemli ve sosyal, siyasal, kültürel işlevi olan çalışmalardır.

Bu çalışmaları kesinlikle dışlamıyor ve küçümsemiyoruz.

Fakat Alevi kurumlarında ve cemevlerinde hizmet etmek, bize göre bütün bu kurumlarda yapılan çalışmaların, verilen hizmetlerin üzerinde bir değerdedir.

Neden bu böyledir?

Her şeyden önce Alevilik inancı Hakk inancı ve hakikat yoludur. İnsanı yaşamın gerçeğine götüren, insanın anlamlı ve mutlu bir hayatın sahibi olmasını sağlayan, insanı sıradan insandan daha bir üst aşamaya, insan-ı kamil aşamasına götüren/ulaştırıran bir inançtır.

Asırlardır binlerce erenin hizmet ettiği, hizmet ederek gerçeği bulup kemaletе ulaştığı bir inançtır.

Dolayısıyla bu inanca, bu topluma ve bu toplumun şahsında insanlığa hizmet etmek insanı ham ervahlıktan çıkartıp kemaletе götürüyor.

Yaşamında amacı budur, yani kendini bilmek ve neden canının (ruhunun) bedenleşip dünyaya geldiğini anlamak ve ona göre bir yaşamın, anlayışın ve bakış açısının sahibi olmaktır.

Hizmet ederek kemaletе ulaştığımız bir inanca hizmet etmek diğer tüm hizmetlerin üzerinden bir hizmet değil midir?

Alevilik inancına ve toplumuna hizmet etmenin böylesi bir anlam ve değeri vardır. Bu anlam hayatiyet arz eden bir anlamdır. Dolayısıyla diğer bir takım değer ve doğrular için yapılan hizmetler anlamlı ve güzel olmakla beraber asla Alevilik yoluna hizmetin yerini tutmaz.

Çünkü Hakk inancı ve hakikat yolu olan Aleviliğe hizmet etmek kişiyi kemaletе götürüyor. Kişi hizmet ettikçe kamilleşiyor, olgunlaşıyor.

Hizmeti sadece cemevlerinde ve derneklerde bir takım işleri yapmak ve görevleri yerine getirmek olarak anlamamak gerekiyor. Bununla beraber hizmet etmek, ibadet, tefekkür ve öğrenme yoluyla da hizmet etmek ve gelişmektir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Hizmeti bu anlamıyla bütünlüklü olarak görmek gerekiyor.

Cemevlerinde, diğer Alevi kurumlarında yapılan hizmetler, verilen emekler bu noktadan hareketle diğer kurumlarda yapılan hizmetlerle asla eş anlamlı değildir.

Böylesi bir anlamı, önemi ve değeri olan hizmet için asla yorulmamak, geri durmamak her zaman için bir adım ileride olmak, daima hizmet aşkı ile dolu olmak gerekiyor.

Bu hizmeti yaparken “başkası neden yapmıyor, neden her işe ben koşuyorum, her şeyi ben mi yapmak zorundayım” gibi söylemler bu işin ulviyetine ters bir durumdur. Aksine herkesten önce yapılacak işlere koşmak, herkesten daha çok kafa ve yürek koymak, herkesten daha fazla emeğini ve gücünü vermek yol eri için esas olmalıdır.

Bıkkınlık, başkasından bekleme, başkalarını önerme, gerekçe üretme ve daha benzer şeyler bu hizmetin gayesine ters bir durumdur. Zaten böylesi bir anlayış ile hizmet veriliyorsa olayın özü anlaşılmamış demektir.

Alevilik yoluna hizmet etmek, yukarıda saydığımız nedenler göz önüne alındığında ayrıcalıklı bir durumdur. Yani bu yola hizmet etmek ve hizmet ederek kemaleti bulmak, olgunlaşmak, yaşamın cümle sırlarına vakıf olmak ve bütün bunları yaparken öyle arada bir değil an be an aşk halini yaşamak, dem be dem aşk ile dolu olmak her kula nasip olmaz bir ayrıcalıktır.

Alevilik inancına ve toplumuna hizmet etmek bir insanın hayatındaki en önemli hizmettir.

Diğer tüm çalışma ve hizmetlerin üstündedir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Kişiyi anlamlı, verimli, dolu dolu bir hayata götüren bu yola hizmet ediyorsak, hizmetimizi bu bilinçle yapmaya çalışalım.

İbadetimizi, tefekkürümüzü, öğrenme ve bilme süreçlerini bu nokta itibarıyla yoğunlaştırmaya gayret edelim.

Böyle yaparsak daha erken varırız varılması gereken menzile.

Bu yola hizmet eden, edecek olan cümle canlara aşk-ı niyazlar”.

Bunları söyledikten sonra sağ elini dudaklarına götürdü Ali Haydar dede ve sonrasında ise kalbine. Sanki birilerini selamlıyormuşcasına.

Orada bulunan canlarda “Allah Allah” diyerek aynısını yaptılar.

Dilanda gayri ihtiyari yaptı bu niyazı, selamlamayı.

Dilan ilk başta ilgisiz şekilde sohbeti dinledi, fakat Ali Haydar dedenin söyledikleri, yumuşak üslubu, güler yüzü, inanmışlığı ve diğer canların samimiyetleri onu az da olsa etkiledi. Etkilenme olunca daha derli toplu oturdu, sohbete ve söylenen sözlere daha bir kulak kabartır oldu.

Hiç bu güne kadar bu boyutuyla düşünmemişti Aleviliği. Daha çok doğuştan gelen, ailenin sahip olduğu dolayısıyla çocuklarında benimsediği bir inanç olarak görmüştü.

“Evet sevgili canlar, neden hizmet ettiğimizi biraz açıklamaya çalıştım. Şimdi birazda semah hakkında sohbet edelim. Sohbet diyorum ama hep ben konuşuyorum”. Bunu söylerken gülüyordu. “Sizlerin de söyleyecek sözü vardır mutlaka. Ne o, yoksa hep dedeler mi konuşur diyorsunuz? Ben o bildiğiniz dedelerden değilim, ona göre”. Gülmeye devam ediyordu, Ali Haydar dedenin gülmesine diğer canlarda katıldılar. Dilan da tebessüm etti. Ve

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

içten içe hayret etti. Çok samimi, sıcak, aile ortamı vardı. Sanki biraz daha rahatlamış, gerginliği gitmişti.

“Madem siz konuşmuyorsunuz, o halde ben devam edeyim.

Hemen en başta belirteyim; bizlerin semahı ilahi bir aşktır. Öyle bazılarının sandığı ve uygulamaya çalıştığı gibi bir folklor oyunu değildir.

Semahımız toplu halde yaptığımız cem ibadetimizin bir bölümüdür. Yani ibadettir semah dönmek.”

'Semah ibadettir' sözünü duyunca, Dilan yerinden doğruldu, bir şey söylemek istedi fakat yutkundu.

Ali Haydar dede devam ediyordu anlatımına.

“Evet, semahımız bir folklor oyunu falan değildir. Cem ibadetimizin bir bölümüdür ve bize göre ilahi bir aşktır. Ve bizler aşk ile semahımızı döneriz.

Sevgili canlar, elbette olaya uzak olanlar bunu anlamaktan, anlamlandırmaktan da haliyle uzaklar.

Aşkın en alt boyutunu dahi yaşamaktan uzak olanlar, bütün evrenin semah döndüğünü de anlamakta zorlanırlar.

Canların, ilahi bir aşkın tezahürü olarak mikro (cüzzi) düzeyde döndüğü semahı, bütün alem, cümle kainat makro (külli) halde dönüyor.

İnsan, sonsuz vede sınırsız şu kainatta küçük bir varlık. Ama aynı zamanda Şah-ı Merdan'ında buyurduğu gibi küçük bir varlık olduğu halde bütün kainatın sırrını/gizemini/kodlarını da içerisinde barındırıyor.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Semahta öyledir. Bu sebepten semahımız ilahi bir aşkın dışı vurmuş halinden başka bir şey değildir. Öyle tiyatro izler gibi semahı izlemek o aşk halinin izlerini bizlere göstermez. İlahi aşkın izlerini görmek ve bu izlerden yola çıkarak onu yaşamak istiyorsak arayışlarımızı daha farklı bir boyuta götürmeliyiz.

Sıradan, basit, alışageldik bir dans olarak veya tarihsel kökleri olan bir folklor oyunu olarak semahı düşünemeyiz.

Her şeyden önce semah, toplu halde yapmakla mükellef olduğumuz cem ibadetimizin bir parçası, bölümüdür.

Cem ki, bireysel mutluluk ve toplumsal huzurun hakim olduğu, nurani iklimlerin yaşandığı, insan-ı kamil olma yolunda adımların atıldığı, birliğin, kardeşliğin tesis edildiği, Hakka bağlılığın ve Ehlibeyte sevginin dorukta yaşandığı, cümle dargınlıkların ve küslüklerin giderildiği, kişinin özünü meydan getirip koyduğu, kendisini halkın ve Hakkın huzurunda dara çektiği... kısacası gerçek anlamda insan olmaya davetin gerçekleştiği ibadettir.

Cem ve onun bir bölümü olan semah, ulu Hünkarımız Hacı Bektaş Veli'ninde belirttiği gibi oyuncak olmayıp ilahi bir aşktır. Semahı basit bir folklor düzeyine indirmek gerçeklere aykırı olduğu gibi haksızlıktır da.

Semah, ibadetimizin bir parçasıdır.

Nasıl ki bütün ibadetler onu uygulayanlar için özel ve kutsalsa cem ibadeti ve onun bir bölümü olan semah da biz Aleviler için aynı niteliktedir. Bizler için kutsal ve ilahi bir aşk olan semahı dışarıda bakanların tam olarak anlayabilmeleri, bir fikir sahibi olabilmeleri için biraz daha detaylandırılmalıdır.

Çünkü semah öyle dışarıdan, seyirci olarak kolayca anlaşılacak bir şey değildir.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Yalın ayak, üryan-püryan olarak, tevhit halinde, cümle kainatı emsal olarak, aşk ile semah dönmek, seyir için değil, Hak için semah dönmek ilahi aşkın bir yansımasıdır. Cem erenlerinin o nurlu cemallerine yansıyan ve dedenin “semahınız Kırklar semahı olsun” dileğiyle dönülen semahlar kemalet yolunda menzil almış olmanın ve böylece gerçeğe, sırrı hakikate bir adım daha yaklaşmış olmanın göstergesidir.

Söylenen her deyiş, her nefes, her tevhit, her miraçname semah dönen canları bir adım daha turnalar misali göğe ağartıyor.

Semahın ilahi bir aşk olduğunun bilincinde ve ayırdın da olarak aşk ile semah dönen canlar cümle varlıkla hemhal olup bütünleşirler.

Bütünleştikçe, cümle varlıkla bir oldukça, cümle varlıkta yok oldukça var olurlar. İlahi bir aşk olan semah ancak bu manada olursa, bu amaçta olursa değerli olur.

Yoksa sıradan bir halkoyunu gösterisi düzeyinde kalır.

Evet, semah ile ilgili anlatacak çok şeyler var. Ama kısaca bunları söyleyebilirim” diyerek konuşmasını bitirdi Ali Haydar dede.

Dilan söylenen sözlerden afallamış, biraz terlemiş ve yüzü al al olmuştu.

Sürekli annesi aklına geliyordu, buraya gelirken taşıdığı niyet ve şimdi söylenenler Dilan'ın iç dünyasında bir şeylerin yerinde kıpırdadığına işaret etti.

Dilan söylenenleri anlamaya, kavramaya, hazmetmeye çalışırken Cafer Sadık sazına davranmıştı bile.

Canlar teker teker ayağa kalktılar.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Bağlamayı düzenleyen Cafer Sadık ve Ali Haydar dede oturur halde kalmışlardı.

Dilanda ayağa kalktı diğer canlar gibi.

Canlar semah düzenine geçtiler. Turnalar misali katar oldular.

En başta Songül vardı. Ardında Fadime, Umut, Dilan ve diğer canlar.

Herkesin elleri çapraz şekilde göğsündeydi.

Başlar hafif şekilde öne eğik, ayaklar darda dururcasına kenetliydi.

Dilanda hafif bir titreme hali vardı. Avuçlarının içinin terlediğini hissetti.

Ne yapıyordu, nasıl yapmalıydı, neden karşı gelip bir köşede oturup izlemiyordu ki? Oysa kimse illa semah dön diye zorlamamıştı. Adeta iradesi dışında bu duruma gelinmişti.

“Hü!” dedi, Ali Haydar dede, ardında Cafer Sadık dış görünüşünden beklenmeyecek şekilde gür bir sesle başladı deyişi söylemeye: “Yaradan aşkına bir semah edek.”

Cafer Sadık ikinci defa “Yaradan aşkına bir semah edek” mısralarını söyledikten sonra semah dönecek olan canlar hep birlikte “Hü!” diyerek sağ ellerini açtılar ve avuçlarına bakarak ilk adımı attılar.

Dilan, yarı gerçek yarı hayal bir şekilde olanları anlamaya çalışıyordu.

Dilan da Hü! demişti. O da diğerleri gibi sağ elini açmış, diğerleri gibi sanki 40 yıldır semah dönüyormuşcasına bir ustalık ve estetikle adımını atmıştı.

Ne olmuştu, bu nasıl bir tılsımdı böyle.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Dilan'dı bu, evet. Fakat ayakları yerde miydi?

Bu figürler, deyiş, Allah Allah nidaları, bu resimler, kubbe.. Cümle evren semah döner...

Aşk hali, bütünlük, canın bedenden çıkıp bedeni seyre dalması...daha önce hiç yaşamadığı ve kendisi yaşamasa asla inanmayacağı bu ayakların yerden kesilmesi, hafiflik, tamamlanmışlık...

Bütün bunları nasıl anlamalıydı?

Bunları Dilan mı yaşıyordu, nasıl oluyordu tüm bunlar?

Geçmiş, gelecek ve tüm yaşanmış olanlar ve yaşanacak olanlar o an olmuş o an'da somutlaşmıştı.

Mikro alem; atomlardan, makro alem; güneş sistemine kadar yer ile gök, cümle kainat aşk ile semah dönüyordu.

Bu dönüşe Dilan'da katılmıştı. Bu öyle bir katılımdı ki bir daha bu aşk halini yakalamak ve cümle kainatla, zamanla bir olmak için değil canını her şeyini vermeye hazırdı.

Dilan bu aşk halini yaşarken, Ali Haydar dede semah dönen canlara hizmet duasını verirken Şehriban ana da duaya durmuş, duasını şöyle bitiriyordu:

“Ya Hak!

Dilan'ımın gönlünden aşkını eksiltme.”

Hız. Ali ve Ormanın Düzeni

Zamanın birinde uzak bir diyarda bir güzel orman varmış.

Gülistan adındaki bu ormanda tüm bitkiler, hayvanlar ve bütün varlık büyük bir birlik, huzur ve ahenk içinde yaşarlarmış.

Kimse kimsenin hakkını elinden almaz, herkes diğerine saygılı bir şekilde kardeş gibi yaşarmış.

Bu uzun yıllar böyle devam etmiş ta ki bir gün dev bir kuş sürüsü başka bir diyardan gelip ormanı talan etmeye başlayana kadar.

Ormanda yaşayan en iri hayvan olan Filden bile daha büyük olan ve sayıları çok olan bu kuşlar, ormanın tüm huzurunu ve düzenini bozmuşlar.

Hiç bir değer tanımadan, başkasının hakkını gözetmeden ormanı yağmalamaya ve talan etmeye başlamışlar.

İhtiyacı olmadığı halde meyveleri dallarından koparıp atmış ve böylece diğer hayvanlara bir şey bırakmamışlar.

Kuş oldukları için ve güçlü oldukları için istedikleri gibi uçabiliyor ve diğer hayvanları pençeleri ile alıp yere atıyor ve onları yaralıyorlarmış.

Ormanın ileri gelenleri bu kuşlarla konuşmaya çalışmış, yaptıkları yanlışları söylemeye çalışmışlar ama ne yazık ki kuşlar kibirlerinden bu ileri gelenleri dinlememiş ve onlarla alay ederek şöyle demişler:

“Bizler büyük ve güçlüyüz.

Uçabiliyoruz ve sayımız çok.

İstediğimizi yaparız, kimsede bize bir şey diyemez.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Biz güçlüyüz ve çoğunluğuz ve biz haksız olsak bile her zaman haklıyız demişler.”

Ormanın ileri gelenleri çaresizce kuşlardan saklanmaya başlamış ve onlardan arta kalan meyvelerle hayatta kalmaya çalışmışlar.

Ormanın alimleri bu durumun bir süre daha böyle devam etmesi durumunda daha ormanlarının kalmayacağını ve kendilerinin de orman ile beraber yok olacaklarının farkındaymışlar.

Onun için çözüm yollarına bakarken aralarında ormanın en yetkili varlıklarından olan Aslanın aklına bir fikir gelmiş.

“Bizleri ancak ve ancak Hz. Ali bu vahşi ve kendini bilmez kuşlardan kurtarır” demiş Aslan.

Diğerleri de kabul edince bir grup oluşturup Hz. Ali'nin yanına gitmiş ve durumu ona anlatmışlar.

Tüm hayvanların dilinden anlayan Hz. Ali kendisine gelen Gülistan ormanının sakinlerini dinlemiş ve onlara yardım edeceğine dair söz vermiş.

Bu söz üzerine ormanın varlıkları çok sevinmiş ve bu sevinçli haberi gelip ormanda yaşayan diğer kardeşlerine vermişler.

Ertesi gün Hz. Ali atı Düldül'e binmiş ve kılıcı Zülfikar'ı yanına alıp ormana gelmiş.

Ormanın ortasına kadar gelen Hz. Ali, Gülistan ormanının böyle kötü şekilde tahrip edilmesine çok öfke duymuş.

Açık bir alanda atı Düldül'den inen Hz. Ali, “bu ormanı kim bu hale getirdi çabuk ortaya çıksın” demiş.

Bunun üzerine miskin miskin uyuyan kuşlar uykularından uyanmış ve Hz. Ali'nin tepesinden dolaşmaya başlamışlar.

Remzi Kaptan Çocuklarımıza Aleviliği Nasıl Öğretebiliriz

Dev kuşların içlerinden birisi gülererek demiş ki; “biz yaptık, ne olacak?”

Hem ayrıca sen kimsin ki?

Sen bize bir şey yapamazsın ki.

Biz çoğunluğuz ve güçlüyüz.

Onun için istediğimizi yaparız ve kimsede bize bir şey yapamaz.”

Diğerleri de gülererek katılmışlar bu dev kuşun söylediğine.

Hz. Ali onlara söyle demiş: “siz çok olabilirsiniz, güçlü olabilirsiniz.

Ancak bu size bu Gülistan ormanını talan etme yetkisi vermez.

Bu ormanda gelip kardeşçe sizde yaşayabilirdiniz.

Ama sizler gücünüze ve çok olmanıza güvenerek bu ormanda yaşayan sizin dışınızdaki herkesin hakkını yediniz.

Ayrıca ağaçlara saygılı davranmadınız, zarar verdiniz.

Bu yaptığınız doğru değildir.

Derhal bu ormanda yaşayan tüm varlıklardan özür dileyin ve tekrar ormanın eski haline gelmesi için hemen çalışmaya başlayın.”

Hz. Ali böyle deyince dev kuşlar hep bir ağızdan gülmüşler ve Hz. Ali'ye demişler ki: “dediklerini yapmıyoruz.

Sen ve diğer hiç kimsede bize bir şey yapamaz.”

Bu sözler ve alaycı tavırlar üzerine Hz. Ali onları bir kez daha uyarılmış ve yaptıklarının haksızlık olduğunu ve bu haksızlığı derhal düzeltmeleri gerektiğini dile getirmiş.

Kuşlar yine gülererek ve alay ederek cevap vermişler.

Bunu üzerine Hz. Ali elini kılıcı Zülfikar'a götürmüş.

Kuşlar Hz. Ali'nin tepesinde uçarak “sen küçük bir insansın ve kılıcında bizler için küçük bir bıçak gibidir, sen bize bir şey yapamazsın” demişler ve Hz. Ali'ye saldırmak için harekete geçmişler.

Kuşların kendisine saldıracağını anlayan Hz. Ali, bir şey demeden kılıcı Zülfikar'ı kınından çıkarmış ve yukarıya doğru kaldırmış.

İşte o an Zülfikar'dan ışık çıkmış ve dev kuşların kanatlarını yakmış.

Kanatları yanan kuşlar teker teker yere düşmüş ve acı içinde feryat etmeye edip Hz. Ali'ye yalvarmaya başlamışlar.

Hz. Ali onları affedeceğini ama ormanı tekrar eski haline getirmeleri ve bir daha böyle bir hata yapmamaları karşılığında affedeceğini söylemiş.

Dev kuşlar bu şartı kabul etmişler.

Ormanda yıktıklarını düzeltmişler ve ormanda yaşayan tüm varlıklardan özür dileyerek bir daha aynı hatayı yapmayacaklarına dair yemin etmiş ve söz vermişler.

Dev kuşlar ormanı terk edince Gülistan ormanında yaşayanlar çok sevinmiş ve mutlu olmuşlar.

Kısa sürede eski neşelerine ve huzurlarına kavuşmuşlar.

Başta Aslan olmak üzere ormanda yaşayanlar ne zaman darda ve zorda kalsalar her zaman yine Hz. Ali'nin yanına gider ondan yardım isterlermiş.

Hz. Ali de her zaman kendisinden yardım isteyen herkese yardım eder hiç kimseyi geri çevirmezmiş.

İmam Cafer Sadık Buyruğundan: Rıza Şehri

“Bir zamanlar bir sofı dünyayı gezmeye çıktı.

Bir gün yolu bir şehre düştü.

Bu şehir şimdiye dek gördüğü şehirlere benzemiyordu.

Sabah saatinde herkes işine gücüne gidiyor, sessizlik içinde yaşam sürüyordu.

Şehrin alışılmamış bir düzeni vardı.

Sofı şehrin bu düzenini görünce şaşakaldı.

Öyle ki birisine yaklaşıp bir şey sormaya cesaret edemedi.

Karnı acıkmıştı.

Şehri gezerken bir fırın gördü.

Ekmek almak için içeri girdi.

Fırıncıya para uzatarak ekmek istedi.

Ama fırıncı hayretle paraya baktı: “Bu ne bu? Biz bunu kaldırmak için yıllarca uğraştık, büyük savaşlar verdik. Anlaşılan sen Rıza Şehrinden değilsin, dünyalı olmalısın” dedi.

Sofı; “Evet bu şehirden değilim” diye cevap verdi.

Fırıncı: “Halinden belli oluyor. Dur, öyleyse seni görevlilere teslim edeyim. Onlar seninle ilgilenirler. Bizim şehrimizde para pul geçmez” dedi.

Fırıncı bu sofuyu görevlilere teslim etti.

Görevliler önce kendi aralarında bu sofuyu ne yapacaklarını tartıştılar.

İçlerinden biri: “Meclise götürüelim, ulular karar versin” dedi.

Öbürleri de bu görüşe katıldılar.

Bunun üzerine tümü meclisin yolunu tuttu.

Yol boyu sofu düşünüyordu.

İçinden ‘Paranın geçmediği bir şehir. Görevliler, ulular meclisi...’ diyordu.

Neyse bir süre yürüdükten sonra divana vardılar.

Ama sofu bu kez de şaşakaldı.

Çünkü divan denen bu meclis hiç de düşündüğü gibi büyük ve göz kamaştırıcı değildi.

Düşündüğünün tam karşıtıydı.

Bir sessiz köşede küçük bir yapı idi.

Yerlere basit kilimler serilmişti.

Ak sakallı ulular bağdaş kurmuş kentin sorunlarını görüşüyorlardı.

Görevliler uluları selamladıktan sonra: “Bu dünyalı şehrimize girmiş. Acıkmış, ekmek almak için bir fırına girmiş. Fırıncıya para vermeye kalkmış. Bunun üzerine fırıncı farkına varıp bize teslim etti. Ne yapalım?” diye sordular.

Ulular; “Bunu neden buraya getirdiniz? Törelerimizi biliyorsunuz. Onu konakta bir odaya yerleştirin, aşevine götürün, gerekeni yapın” diye buyurdular.

Bunun üzerine görevliler sofu ile birlikte geri döndüler.

Önce bir aşevine göturdüler.

Karnını doyurdular.

Sonra kentin konukları için yapılmış konağa göturdüler.

Bir odaya yerleştirdiler: “Burada para pul geçmez. Burası Rıza şehridir. Rızalıkla her istediğini alır, her istediğini yaparsın” diye uyardılar.

Sofu konağa yerleşti, gezip dolaştı.

Rahatı yerindeydi.

İstedğini alıp her istediği yerde yiyip içiyordu.

Hiç kimse “Ne arıyorsun?” diye sormuyordu.

Bir kaç gün sonra eşyalarını topladı.

Şehirden ayrılıp yola koyulmak istedi.

Ama görevlileri karşısında buldu.

Görevliler: “Gidemezsin!” dediler. “Bu şehir Rıza şehridir, adı üstünde. Sen buraya rızan ile geldin. Bizde sana yiyecek verdik, yatacak yer sağladık. Bu şehirde kaldığın sürece bizden razı kaldın mı?” Sofu; “kuşkusuz razı kaldım, sağ olun!” diye karşılık verdi.

Görevliler: “Şimdi bizim de senden razı kalmamız gerek. Bu yiyip, içip yattığın günler için çalışmalısın.” Sofu; “O ki töreniz böyle çalışayım” diye kabul etti.

Görevliler sofuya yapabileceği bir iş verdiler.

Konakladığı odadan alıp daha büyük bir eve yerleştirdiler.

Artık o da Rıza şehrinden bir adam olmuştu.

Yavaş yavaş dost, arkadaş edinme çabasına girişti.

Ama her kiminle konuşmaya başlasa ilk sorulan “sen dünyalı mısın?” oluyordu.

Bu şehrin insanları kavga, çekememezlik, kendini beğenmişlik gibi tüm kötülüklerden arınmışlardı.

Böylece gün geçti ay geçti.

Sofu şehri iyiden iyiye sever oldu.

Dünyayı gezme düşüncesinden vazgeçti.

Bu şehirde kalmaya karar verdi.

Ama hâlâ yalnızdı.

Bir gün yakın bulduğu bir arkadaşına açıldı: “Sizin bu şehirde nasıl evlenilir, ne yapılır?” diye sordu. Arkadaşı: “Şehrin ortasındaki bahçe var ya, işte orada her cuma günü tanışmak, dost edinmek isteyenler toplanır. Gençler gelirler. Herkes orada beğendiği anlaştığı biri ile evlenme yolunu arar. Orda tanışırlar. Anlaşırlarsa evlenirler” dedi.

Sofu cuma günü söylenen bahçeye gitti.

Kocaman bahçe tıklım tıklım doluydu.

Türlü giysiler içinde genç kızlar kelebek gibi dolaşıyorlardı.

Genç kızlar, oğlanlar sohbet ediyorlardı.

Birbirini beğenip anlaşılanlar uzaklaşıyorlardı.

Anlaşmayanlar ayrılıp başkasına yaklaşıyorlardı.

Sofu olup bitenleri bir süre hayranlıkla izledi.

Sonra kanının kaynadığı bir kıza yaklaştı.

Ama o bacının ilk sorusu: “Sen dünyalı mısın?” oldu.

Sofu aylardan beri hep bu sözü duymaktan iyiden iyiye bıkmıştı. “Evet, dünyalıyım ne olacak?” diye karşılık verdi.

Bacı: “Davranışlarından hemen belli oluyor. Ama alınma, zararı yok. O ki beni kendine eş seçmek istiyorsun, bu konuda bende sana yardımcı olurum, davranışlarını düzeltirsin” dedi.

Bacı ile sofı anlaşmaya niyet ettiler.

İçten artan boş zamanlarında buluşup konuşuyorlardı.

Sofı bir keresinde bacı ile buluşmaya giderken yolun kıyısında kocaman bir nar bahçesi gördü.

Bahçenin ne duvarı ne bekçisi ne koruyucusu vardı.

Hemen bahçeye daldı.

Kimse görmeden bahçeden bir kaç nar kopardı.

Yakalanırım korkusu ile acele davranıp ağacın birkaç dalını kırdı.

Ama ne kimse geldi ne de sordu.

Sofı narları toplayıp bacı ile buluşacakları yere gitti.

Henüz bacı gelmemişti.

Narları bir tabağa koydu.

Masanın üzerine yerleştirdi.

Bacının gelmesini bekledi.

Nitekim bir süre sonra bacı geldi.

Ne var ki narları görmesine karşın hiç ilgilenmedi.

Oysa sofı bacının narları görüp ilgilenmesini, sevinmesini bekliliyordu.

Bacı her zamanki gibi yerine oturdu.

O zaman sofı dayanamadı.

Bacıya narları gösterdi.

Bacı; “bunları nerden aldın?” diye sordu.

Sofu narları nerden kopardığını söyledi.

Bunun üzerine bacı: “Beni düşündüğün için sağ ol. Ama o bahçenin yerini, varlığını ben de biliyorum. Canım isteseydi, gidip ben de alabilirdim. Şimdi benim canım istemiyor. Bu narlar burada boşuna çürüyecek. Başkalarının hakkını boşuna çürütmüş olacağız. Gelirken öğrendim. Narları koparıırken bahçeye zarar vermeye bilirdin. Burada kimse senden bir şey kaçırmıyor ki...

Bunca süredir Rıza şehrinde yaşıyorsun. Bu şehirde rızalıkla her şeyin serbest olduğunu bilmeliydin. Şimdi anlıyorum, sen bu şehre layık değilsin.”

Bunları söyledikten sonra bacı sofuyu bırakıp gitti.

Görevlilere söylemiş olacak ki, görevliler sofunun yaptıklarını divana bildirdiler.

Divan sofunun durumunu tartıştı.

Sonunda sofunun Rıza şehrine uyamayacağına karar verdi.

Bunun üzerine görevliler dünyalı sofuyu rıza şehrinde attılar.”

Not

